

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 15 november 2012

MEDITATIE

Onderwerping aan Gods heilige wil

*De priesters Nadab en Abihu schep-
ten vuur van het brandofferaltaar.
En dat was uitsluitend opgedragen
aan de hogepriester. Zij hebben dan
wel heilig vuur opgeschept, maar dat
werd daarom toch tot 'vreemd vuur',
omdat zij dat beslist niet mochten
doen.*

De wet werd hier heel duidelijk over-
treeden. De zonde van hen was dus niet
tamelijk onschuldig. Nee, het was een
grote zonde. Een grote zonde tegen
Hem, Die het gezegd heeft: 'Zijt heilig,
want Ik ben heilig.'

Zo hebben deze zonen van Aäron
zich in een hoogmoedige gestalte van
Gods inzetten niets aangetrokken.
Ze hebben zichzelf ingedrongen. O,
wat is het gevaarlijk van God en van
Zijn inzetten af te wijken. Wat kan
de mens toch ook in een weg van

Doch Aäron zweeg stil

Leviticus 10:1

godsdienst en vroomheid afwijken
van Gods wil. Dat we ons dan ook in
Gods huis en daarbuiten in alle een-
voud zouden houden aan datgene
wat de Heere ons voorhoudt. Dat we
niet zouden gaan sleutelen op onze
eigen wijze aan de eredienst om die
wat aantrekkelijker te maken voor de
mens. En als ambtsdragers hebben
we niet te vragen wat de mens graag
wil horen, maar we hebben te luiste-
ren naar wat de Heere tot ons zegt,
om dat dan met alle ernst en eerbied
door te geven. Want we kunnen in de
uitingen van onze vroomheid onze
eigen eer zo op het oog hebben. Dan
kunnen we met de naam van God op
de lippen onze eigen naam nog zo be-
doelen. Dan is er wel vuur, maar het
is het vuur van de kerkistische ijver
of het vuur van de eierzucht, om door
mensen verheven te worden. Maar zo
brengen we niet anders dan vreemd
vuur voor het aangezicht des Heeren.
En dan blijft de straf niet uit. Nadab
en Abihu werden verteerd door het
vuur van boven. De bezoldiging der
zonde is immers de dood. En God
zou ophouden God te zijn indien Hij
de zonde ongestraft liet blijven. O, als
men niet gelouerd wil worden door
het vuur der Goddelijke genade, dan
worden we ongetwijfeld door het vuur
van de Goddelijke toorn verteerd. Wat
een sprake is er uitgegaan van Nadab
en Abihu. En wat was de vrucht? We
lezen: 'Doch Aäron zweeg stil.' Dat is
een bijzondere weldaad. Want wat is

nu zo groot in het leven van de aan
zichzelf ontdekte zondaar? Als hij
mag opmerken dat Gods doen enkel
majesteit is. Dan gaat het om Hem.
En hoe het dan ook mag tegenlopen,
zij blijven gestadig op Zijn goedheid
hopen. Dan mag dat als vrucht heb-
ben, wat hier beschreven staat van
Aäron: 'Doch Aäron zweeg stil'. Weet u
waarom Aäron stil is? Hij wist dat zijn
zonen de dood verdiend hadden. En
daaraan onderwerpt Aäron zich. Dat
is wat! Kunnen wij ons ook onderwer-
pen aan de straffen die we verdiend
hebben? Of is er opstand in ons hart?
Is er soms vijandschap, ergernis, bit-
terheid, omdat we de wegen die God
goed voor ons acht, niet willen? Kun-
nen we ons onderwerpen? Zijn we de
straffen wel eens waardig geworden?
Dat we op de plaats kwamen van die
dichter: "'k Erken mijn schuld, die U
tot straf bewoog?" O, dat is geen slech-
te plaats. Het is immers de plaats van
schuldbeleving en van schulderken-
ning. De zwaarbeproevede, maar ne-
derig gehoorzame hogepriester Aäron
zweeg stil. Wat een genade verkreeg
hij van de Heere om nu stil te zwijgen,
om goed te keuren wat God deed. Hij
zweeg stil, toen de Heere Zich heiligde
in Zijn Goddelijk recht. Het was een
vrucht van genade na de priesterlijke
arbeid van de zonen van Aäron. Het
was genade door de verdienste van
Hem in Wiens lippen genade is uitge-
stort. Van wie geschreven staat: 'Doch
Jezus zweeg stil.' Maar dan gaat het
over die meerdere Hogepriester, Die
een volmaakt priesterschap heeft ver-
vuld. Zijn zwijgen is een majesteitelijk
spreken. Het is een sprake: 'Dat deed
Ik voor u, daar gij anders de eeuwige
dood had moeten sterven.' Zo is hij
naar het Goddelijk recht in alles ge-
weest het Lam, dat ter slachting werd
geleid, dat stom is voor het aangezicht
Zijner scheerders. Als de zwijgende
Borg betaalt Hij de prijs voor de zon-
den van al Zijn volk. Hij schold niet
weder als Hij gescholden werd, Hij
dreigde niet als Hij leed. Zwijgend
stond Hij tegenover al de aanklachten.
Hij aanvaardde ook de smaad en
de schande. Het recht moest haar loop

Inhoud

- 1 Onderwerping aan Gods heilige wil
- 2 Commentaar: Reli-bashing
- 3 Een psalm, een lied: Psalm 133 (45)
- 4 Uit de school: Wat is een reformato-
rische school?
- 5 Even maar...
- 6 Kliniek voor levenseinde
- 7 Enkele gedachten rondom de
prediking (7)
- 8 Boekennieuws
- 9 Kerknieuws
- 12 Berichten
- 13 Kerkdiensten

hebben. Gods deugden moesten worden opgeluisterd. En de mond van de beschuldigers moest gestopt worden door het zwijgen van de Borg.

Kent u in uw leven ook iets van dat zwijgen? De grote vraag is of wij door hartvernieuwende genade geleerd hebben te zwijgen in het gericht. Of wij het aanvaard hebben: 'Ik zal des HEEREN gramschap dragen, want Ik heb tegen Hem gezondigd.' Dat zoete bukken onder God en een aanvaarden van de straffen onzer ongerechtigheid. Christus heeft gezwegen, opdat

de gegevenen van de Vader zouden kunnen spreken van goedertierenheid en recht. De grote levensvraag is nu voor ons persoonlijk: horen we bij die gegevenen of niet? Want straks zal Hij spreken, namelijk op de jongste dag, rechtvaardigend Zijn Kerk op de wolken des hemels en veroordelend Zijn vijanden die verstommen zullen voor Zijn aangezicht. De Heere lere ons Hem te voet te vallen eer het besluit bare, want als kaf gaat de dag voorbij.

Dirksland,

ds. J. Schipper

COMMENTAAR

Reli-bashing

Een 'nieuw' woord, en nog wel in het Engels. Het kleineren, inperken en belachelijk maken van religie heet tegenwoordig reli-bashing. In een klimaat van vijandigheid tegen het christendom kan het gemakkelijk tot christen-bashing worden. Dat vijandige klimaat neemt volgens vele belijders uit alle landen toe. Vandalisme en geweld tegen christenen rijzen de pan uit. Allerlei krachten in de samenleving versterken deze vijandschap.

Op een in oktober 2012 gehouden congres in Brussel 'Discriminatie van christenen in Europa' werd volgens het RD door niemand de stelling bestreden dat er in Europa een 'klimaat van intolerantie' tegen christenen is ontstaan. Men kon niet spreken van vervolging, maar wel werden verschillende voorbeelden aangedragen van discriminatie en intolerantie. Vooral de media werden aangewezen als ka-

talyserende factor. De media stellen de seculiere ideeën als norm, zo werd gesteld. Eén van de congresdeelnemers meende dat de media vooral de gedachten van de bovenklasse weerspiegelen. 'Die is veel minder gelovig dan andere lagen van de bevolking'. Hij zou weleens gelijk kunnen hebben.

Geen God en geen meester

Het doet het goed in Nederland om religie te kleineren, in te perken of belachelijk te maken. We zien het bij de discussie over het onverdoofd slachten, bij de discussie over de godsdienstvrijheid in relatie tot het gelijkheidsbeginsel, de vrijheid van onderwijs, de rol van de vrouw in de SGP, enz. Reli-bashing is makkelijk scoren bij de achterban en die achterban doet graag mee.

In onze tijd, waarin het denken van velen sterk wordt beïnvloed door het postmodernisme, is er weliswaar een opleving en belangstelling voor spiritualiteit, maar dan wel op een zodanige wijze dat ik er een ander niet mee lastig val. De oproep om in handel en wandel te beantwoorden aan de normen van Gods Woord, wordt niet begrepen. Daartegen openbaart zich de vijandschap. De postmoderne mens wil niet gebonden worden aan normen die van buiten komen. Men heeft eindelijk het knellende juk van de godsdienst, van de christelijke normen en waarden, afgeworpen. Elke herinnering daaraan moet worden uitgebannen. Geen God en geen meester,

is de leuze van velen vandaag.

Merkwaardig is dat desondanks de hang naar spiritualiteit niet is verdwenen. Velen geloven wel in iets of noemen zich agnost (je kunt niet weten of er een God is of niet, er zou wel eens een hogere macht kunnen zijn), maar de bodem voor het Woord van God, voor het Evangelie, is weg. Onze samenleving heeft moedwillig afscheid genomen van de christelijke religie.

Haat en verachting

Niet alleen heeft onze samenleving afscheid genomen van de christelijke religie, maar sommigen slaan daarin zo ver door dat zij die religie gaan bespotten of belachelijk gaan maken. Dat blijkt wel uit allerlei uitingen op Facebook, onder andere naar aanleiding van de opmerkingen van het Tweede Kamerlid Van der Staaij over abortus bij verkrachting. In die reacties klonk haat en verachting door voor hen die nog aan die in veler ogen verouderde principes vast willen houden.

Overigens komt die verachting ook uit in reacties op andere religies. Het is alleen wel opvallend dat vooral de christelijke religie het moet ontgelden. Voor andere religies gelden kennelijk toch andere normen. Of is men bevreesd om aangeklaagd te worden voor discriminatie? Of gaat men er vanuit dat die christenen, ook al zijn ze in hun ogen radicaal en fundamentalistisch, in tegenstelling tot radicale en fundamentalistische moslims, zich toch niet verweren met gewelddadige acties. Je kunt ongestraft allerlei liederlijkheid uitgieten via de sociale media over de christenen.

Vroege Kerk

Het is niet vreemd. De Vroege Kerk had ook last van reli-bashing. Er werd allerlei laster over de christenen rondgestrooid. Het werd door iedereen geloofd en niemand onderzocht het. Boze tongen beweerden dat deze bijzondere groep mensen in hun geheime bijeenkomsten kinderen slachten, om dan hun vlees te eten en hun bloed te drinken.

Waar kwam die onbewezen laster vandaan? Waarschijnlijk omdat men een verband legde tussen doop en avondmaal met sommige mysteriegodsdiensten, afkomstig uit het oosten. Deze vormen van religie droegen een geheimzinnig karakter. Er bestond een kleine groep vereerders, waartoe men meestal door een bloeddoop werd toegelaten. Men slachtte bijvoorbeeld een stier en liet dan het

Geen God en geen meester, is de leuze van velen vandaag.

bloed neerdruppen op de dopeling. Tijdens de samenkomsten zocht men door allerlei ceremoniële handelingen deel te krijgen aan het onvergankelijke leven van de godheid. Deze laster is een van de oorzaken waarom de kerk vervolgd werd. Daar begon het mee.

We kunnen onze schouders ophalen voor reli-bashing en laster, maar het kunnen ook de voorlopers zijn van meer tastbare haat tegen christenen. Dan kunnen we er niet meer aan voorbij gaan.

Clara's

Het verzet tegen de christelijke religie kan zich ook op een andere meer subtiele wijze uiten. We kennen allemaal de hetze van het Proefprocessenfonds Clara Wichmann tegen het vrouwenstandpunt van de SGP. Nu het Europese Hof voor de Rechten van de Mens daarover een uitspraak heeft gedaan, willen de 'Clara's' wel meedenken over de wijze waarop de staat de SGP moet gaan aanpakken. Je moet maar durven. En daarbij ook nog schijnbaar willen waken over de grondrechten van de SGP door een oplossing te verwerpen waarbij om en om mannen en vrouwen op de kieslijst worden geplaatst. Dat grijpt te diep in die grondrechten in, stelt het Proefprocessenfonds. Al gaat het hierbij om een zaak met betrekking tot de SGP, toch zie ik ook hierin een vorm van reli-bashing. Het SGP-standpunt is immers religieus bepaald. Het heeft te maken met het christelijk geloof. Het geloof in het onfeilbare Woord van God.

We hoeven over deze dingen overigens niet dramatisch te doen. Het is alles voorzeggd. Verdrukking is inherent aan het christen-zijn. Als die verdrukking er niet is, doet dat de kerk geen goed. Want de drukking van de melk brengt boter voort en de drukking van de neus brengt bloed voort. Als er geen verdrukking is, kabbelt de kerk maar zo rustig voort. Het is voor ons beschamend dat we zo gelaten alles maar over ons heen laten komen. Lauwheid in de kerk is de Heere een gruwel. Zal dan eerst de vervolging moeten komen om ons wakker te schudden? Moeten we dan de barricades op? Laten we maar in de binnenkamer beginnen.

Capelle a/d IJssel, ds. W. Silfhout

EEN PSALM, EEN LIED

45

Psalm 133

'Zie, hoe goed en hoe lieflijk is het, dat broeders ook tezamen wonen.'

Psalm 133:1b

De kern van deze Psalm staat in de bovenstaande tekst weergegeven. Het is goed en lieflijk dat broeders samenwonen. 'Nu heeft David aangetoond dat het menselijk leven schraal en onvruchtbaar zijn zal, ja ellendig, zo het de steun en de vertroosting der broederlijke liefde moest derven' (Calvijn). De onderlinge band, uiterlijk en geestelijk, is belangrijk en onmisbaar om gerust te kunnen leven. Waar deze wordt gemist, is het leven moeilijk.

'Broeders ook tezamen wonen' betekent in de meest letterlijke zin dat broers van één gezin goed met elkaar kunnen optrekken. Hieraan moeten wij aandacht geven. Kunt u bij verwijdering eerlijk de zorgen voor de Heere neerleggen?

Maar het geldt ook voor degenen die in een ambt staan. Het is een voorrecht als de broeders van de kerkenraad een geestelijke eenheid vormen. Niet dat zij allen dezelfde mate van geestelijke gaven hebben, maar wel dat ze elkaar geestelijk mogen verstaan. Soms lijkt het alsof het geestelijk leven is veranderd, zoals de tijd verandert. Laten we toch vasthouden aan hetgeen de Heere altijd heeft geleerd. De herkenning daarvan geeft een broederlijke band.

Een onderlinge band is voor alle mensen aangenaam en lieflijk, maar geldt in het bijzonder een gemeente en een kerkenraad.

De dichter besteedt er nog meer woorden aan. Het betreft immers een belangrijke zaak? Hij vergelijkt een goede broederlijke verhouding met zalfolie (vers 2) en de dauw van Hermon (vers 3).

De zalfolie drupt van boven naar beneden over Aäron. Het moet ons opvallen dat het hier gaat over een ambtsdrager. De olie komt van boven. De eensgezindheid vloeit voort uit God en de dienst aan en van God. De olie trekt door de baard van Aäron tot aan de zomen van zijn kleed. De geur van liefde en eensgezindheid moet heel de kerk doortrekken. Tot eer van God en opdat gezien en gezegd zou worden: 'Hoe goed is het onder Gods gemeente te zijn'. Het kan alleen functioneren als we uit Christus worden bediend. Hebben we Hem ook daarin nodig? De dichter gebruikt naast de zalfolie het beeld van de dauw van Hermon. Deze daalt zelfs neer op de bergen van Sion. Tussen de Hermon en de bergen van Sion bevindt zich een heel uitgestrekt terrein. De samenbinding onder de zegen des Heeren is diepgaand en uitgestrekt. We moeten maar niet te klein denken van de Heere.

Poortugaal, ds. C. Neele

Wat is een reformatorische school?

Soms is het goed om je eens te bezinnen op bepaalde zaken die zo gewoon geworden zijn dat ze tot je dagelijks leven zijn gaan behoren. En natuurlijk is dat het geval met onze reformatorische scholen. Het bezit daarvan is zo normaal geworden dat we ons nauwelijks kunnen indenken dat het anders was en ook anders kan (worden).

Maar wat is nu eigenlijk een reformatorische school? En wat onderscheidt zo'n school van andere scholen?

Aan wie kun je het beter vragen dan aan de 'gebruikers' van het reformatorisch onderwijs: de leerlingen? In dit artikel een verslag van een bespreking aan de hand van een aantal stellingen.

Het reformatorisch onderwijs is openbaar onderwijs met een dagopening en een dagsluiting.

Wat de stelling inhoudt, is duidelijk. Alleen de dagopening en de dagsluiting moeten dan het verschil illustreren. De inhoud van het onderwijs is in principe hetzelfde. Het verschil zou alleen blijken uit de randen van de dag. Volgens de leerlingen is het niet waar. Ik citeer: 'Wij zijn het er

niet mee eens, want het reformatorisch aspect komt ook bij de vakken tot uiting. Er worden bijvoorbeeld ethische discussies gehouden waarbij het christelijk standpunt een grote rol inneemt. En ook in regels, stijl en kleding komt het christelijk karakter tot uiting. Tenslotte vertolkt onze handel en wandel ons geloof'.

Een mooi antwoord! En gelukkig dat het zo wordt ervaren. De Bijbel als richtsnoer in geloof en praktische toepassing. De opmerking dat onze handel en wandel ons geloof vertolkt - let op het woord! - is er een om goed over na te denken. Het christelijk geloof in de praktijk van het leven. Hoe belangrijk.

Belangrijker nog is de vraag wat we onder geloof verstaan. Daar zijn nogal wat misvattingen over, helaas. Het wezen van het christelijk geloof is de HC zondag 7: een waar geloof in Jezus Christus. Bevindelijke kennis van Hem is onmisbaar!

Onze school gaat er teveel vanuit dat we als christen in een isolement leven: we moeten de luiken naar de wereld (lees: maatschappij) veel meer openzetten.

De stelling verwijst naar de kritiek die

reformatorische scholen een aantal jaren geleden kregen vanuit het ministerie van onderwijs. Het is de oude spanning tussen isolement en participatie met de maatschappij. De leerlingen reageren genuanceerd op deze stelling. Ze komen met voor- en tegenargumenten. We lezen even mee: 'Tegen is dat een christen als vreemdeling afgezonderd op aarde moet leven. En vanuit school worden er mogelijkheden geboden om met andere overtuigingen in aanraking te komen. Toch kun je niet om de wereld heen en moet je voorbereid zijn op het 'echte' leven. En het is niet goed om op school in je eigen wereldje te leven. Ook moet je leren hoe je je geloof moet uiten en uitdragen'.

Inderdaad is leven in een isolement niet mogelijk, want dat suggereert een vermeende en soms hoogmoedige werkelijkheid. Leeft de wereld niet in ons eigen hart? De pelgrims op de kermis van de IJdelheid in Bunyans Christenreis wisten wat er in de wereld te koop was, maar toonden voor de zonden geen belangstelling. Ze waren immers op reis naar een beter Vaderland! Dat tekent een christen op aarde: leven als pelgrim op doorreis naar het leven in de hemel.

Op onze school wordt veel te veel de nadruk gelegd op uiterlijke zaken. Dat gaat voorbij aan de zaken waar het daadwerkelijk om gaat.

Ook dit is een geluid dat regelmatig te horen is, maar dan vanuit de school zelf. De gedachte is duidelijk. Sommige leerlingen stellen dat de aandacht voor het innerlijk(e) en uiterlijk(e) goed is verdeeld, terwijl anderen vinden dat er teveel wordt ingegaan op de dingen van deze tijd (kledingvoorschriften en dergelijke), 'wat tekortschiet aan het diepste van de identiteit'. Iedereen vindt dat het gaat om wat in je hart leeft en daar kan meer aandacht aan worden besteed.

In een bepaald opzicht is het uiterlijk wel belangrijk, maar het is zeker niet het belangrijkste. Natuurlijk is het zo dat het in de eerste plaats om het innerlijk gaat. Als de leerlingen vinden dat daaraan meer aandacht kan worden besteed, hebben de scholen hun taak hierin nog eens te bezien. Daar gaat het toch om? Daar lag toch de kern van de oprichting van de reformatorische scholen?

Onlangs pleitte drs. L.N. Rottier, voorzitter van het college van bestuur van Driestar Educatief, voor het feller doen branden van het vuur van de oprichters. Ik ben het daar van harte

En wat onderscheidt een reformatorische school van andere scholen?

mee eens en ik wil er dit aan toevoegen: Laten we allen in gebed gaan en smeken om het vuur van de Heilige Geest dat harten kan verwarmen! De (hernieuwde) aandacht voor het innerlijk neemt echter niet weg dat het uiterlijke er niets toedoet. Ook in uiterlijk opzicht mogen en moeten we de Bijbelse, praktische aanwijzingen hierover volgen.

De waarde van een reformatorische school is dat je gewezen wordt op Jezus Christus als de enige Borg en Zaligmaker.

Deze stelling hoeft geen nadere toelichting. We hebben het hier over het hart van het christelijk-reformatorisch onderwijs. De leerlingen merken bij deze stelling het volgende op: 'Er moet zeker op gewezen worden en

het is ook belangrijk, maar de school is in de eerste plaats bedoeld voor onderwijs en niet als kerk. Ook moet je weten wat andere godsdiensten inhouden. Dat moet een school wel duidelijk maken aan de leerlingen.

Laten we allen in gebed gaan en smeken om het vuur van de Heilige Geest dat harten kan verwarmen!

Tenslotte zijn er ook andere normen en waarden die vanuit het geloof geleerd en beoefend moeten worden'. Uit de reactie van de leerlingen blijkt dat ze –wellicht onbedoeld– scheiding maken tussen het onderwijs (de

school) en de kerk. Ook in een christelijke school ga je niet preken, maar moet je in de eerste plaats lesgeven. Maar dat lesgeven gebeurt wel vanuit de kern van het christelijk geloof en dat is Jezus Christus en Die gekruisigd. En die boodschap moet doorklinken in de dagopening, in het lesgeven, in het omgaan met elkaar, in de regels van de school en in de dagsluiting. Het wijst naar het unieke van het christelijk geloof. Jezus Christus heeft als Borg de schuld op Zich genomen en heeft Zijn kinderen zalig gemaakt. Uit Hem, door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Als dat werkelijk beleving wordt, is de meerwaarde van een christelijke school aangetoond!

Scherpenzeel,

H. van Grol

Even maar...

Belijdenis in het paleis

Het was maar even, maandag 5 november jl. Het was kort, maar wel plechtig én veelzeggend. Ten overstaan van onze vorstin werden de ministers van het nieuwe kabinet beëdigd. Dit keer was het min of meer openbaar. Het gebeuren maakte pijnlijk duidelijk wat er leeft onder onze nieuwe ministers. Wat is een eed afleggen precies volgens de uitleg van het derde gebod in de HC zondag 37? Dat is in onze woorden gezegd: God aanroepen als Getuige, als Degene Die alleen het hart kent. Hij ziet ook in de toekomst. Bij het eedzweren zeggen we: Ik roep Hem tot getuige dat ik in al mijn doen en laten zal doen blijken, dat ik het oprecht meen. Ik roep Hem ook aan met de bede of Hij mij in mijn ambt als overheidsdienaar wil helpen. Dat is zo nodig, want de Heilige en de Waarachtige ziet immers naar waarheid in hart en wandel. Hij is ook de

Rechtvaardige Die alle onwaarachtigheid en leugenachtige praktijken zeker zal straffen. Hij is tot dat alles in staat, omdat Hij de Almachtige is.

Zo wordt de eed dus afgelegd als een *belijdenis* van Gods Naam in het publieke leven. Het is een belijdenis, die uitdrukt: Ik sta voor de Almachtige en de Alwetende. Gods Namen geven weer Wie de Heere werkelijk is, in al Zijn deugden. Daarom steken wij bij het eedzweren de wijsvinger en middelvinger van onze rechterhand omhoog naar de hemel, de plaats waar God woont en troont. Daarmee belijden we bijvoorbeeld: Van Hem alleen is mijn hulp in mijn grote verantwoordelijkheid als minister in ons land. Zichtbaar en hoorbaar belijd ik de Naam van Hem, bij Wiens gratie ik dit overheidsambt aanvaard. Dan klinkt het: *'Zo waarlijk, help me, God almachtig'*. Daarmee wordt gesymboliseerd: Er zijn er twee die weten, dat ik niet lieg. Dat is allereerst de almachtige God, met Wie ik in rekening sta en ikzelf.

Hoe was het maandag 5 november jl.? Men trad in het koninklijk paleis in Den Haag naar voren in de richting van hare majesteit. Allen stonden ook voor de hoogste, hemelse Majesteit. Echter... slechts twee ministers namen Gods Naam op hun lippen. Zij staken hun rechterhand naar Hem omhoog. De anderen hielden hun rechterhand

stijf langs hun lichaam. Zij wezen niet naar boven. Ze zeiden alleen maar: *'Dat verklaar en beloof ik.'* Zo vlak en zonder inhoud. Zonder enige indruk van de almachtige en alwetende God. Daarmee publiekelijk getuigend: Met de almachtige Schepper wens ik helemaal niets te maken te hebben.

Wat een pijnlijke belijdenis van atheïsme! Immers de dwaas zegt in zijn hart en in zijn daden: 'Er is geen God.' Wat doet dat verdriet! Zullen we dit verdriet dan ook in de eredienst maar voor de Heere neerleggen? Dat blijkt nú zeker nodig. Paulus schrijft aan Timotheüs: 'Ik vermaan dan vóór alle dingen, dat gedaan worden smekingen, gebeden, voorbiddingen, dankzeggingen voor alle mensen. Voor koningen en allen die in hoogheid zijn, opdat wij een gerust en stil leven leiden mogen in alle godzaligheid en eerbaarheid. Want dat is goed en aangenaam voor God onze Zaligmaker (1 Tim. 2:1-3). Hoe is het met deze godzaligheid en eerbaarheid bij ons? Die blijkt namelijk in 'smekingen, gebeden, voorbiddingen en dankzeggingen'. Viermaal in het meervoud. Zoveel en velerlei. Want de nood is zo groot!

v. A.

Kliniek voor levenseinde

Onlangs konden we in de media iets lezen over een kliniek voor levenseinde. Mensen die klaar waren met het leven konden er terecht. Als wettelijke bepalingen euthanasie niet toestonden was er bij deze 'hulpinstelling' wellicht nog een mogelijkheid. Het blijkt dat er een wachtlijst is van honderden mensen.

Het zal de lezer van De Saambinder niet verbazen dat ik met gemengde gevoelens over dit soort zaken lees. Er valt ook heel wat in negatieve zin over dergelijke klinieken te zeggen. Kennelijk neemt men het niet zo nauw met wet- en regelgeving en gaat de praktijk van euthanasie gestadig verder. We leven in een seculier land en dat wordt op allerlei manieren zichtbaar en merkbaar. Voor veel mensen is dood nu eenmaal dood. En waarom zou je dan gaan tobben als het einde van het leven nadert, of als het leven veel teleurstellingen met zich brengt. Het blijkt dat vooral mensen met langdurige of ongeneeslijke kwalen van een dergelijke voorziening gebruik willen maken. Misschien zijn we dergelijke mensen ook weleens tegengekomen. Mensen die totaal 'geen gat meer zien' in het leven. Dat zijn aangrijpende ontmoetingen. Dan besef je ook hoe groot het verschil is tussen een Bijbelse denk- en leefwijze en een seculiere leefwijze. Vooral in de ontmoeting schieten woorden soms tekort. Misschien komen we zulke mensen ook wel tegen in de kerkelijke gemeente..., geheel levensmoe.

Het kan anders

Het kan ook anders. Ik moet bij dit soort zaken vaak denken aan Mary Carey, een zus van de grote man van de wereldzending, William Carey. William is één van de groten in de zendingsgeschiedenis. De Heere heeft zijn werk in India rijk willen zegenen. De heer W. van der Zwaag heeft er een indrukwekkend boek over geschreven, "William Carey, pionier van de wereldzending".

De zus van deze zendeling werd op 24-jarige leeftijd invalide. Ongeveer 50 jaar heeft ze op bed gelegen. Lange jaren kon ze niet meer dan alleen haar rechterarm gebruiken. Zelfs spreken was haar veelal onmogelijk. Toch heeft deze vrouw zeer grote betekenis gehad. William getuigde ooit dat de persoon die het meeste voor het zendingswerk had betekend, zijn zus Mary was. Haar gebed en haar brieven aan haar broer waren middelen die de Heere heeft willen zegenen. Kortom, de Heere werkt zo anders dan wij denken. Het stille dagelijkse gebed was belangrijk voor de voortgang van Zijn werk in India.

Hoeveel stille bidders zouden er ook vandaag niet zijn voor kinderen, kleinkinderen en anderen. Hoeveel grootouders buigen dagelijks hun knieën voor hun ongedoopte kleinkinderen! Het ergste wat ons land en ons volk kan overkomen, is het wegvallen van die biddende en uitzierende zielen. Het Koninkrijk der hemelen wordt ingenomen door gebed.

Wat heeft deze Mary een groot werk verricht. Nee, het was geen vrouw

die een doel had in deze wereld. Het was een vrouw die door de Heere is gebruikt. De 'groten' in de Bijbel zijn altijd bidders geweest. Ook vandaag.

Boodschap

Laat ik nu terugkeren naar die kliniek voor levensbeëindiging. Daar kloppen vooral mensen aan die door de moeiten van het leven geen levensmoe meer hebben. Niemand heeft hen meer nodig. Nergens is uitkomst. Geheel individueel en los van anderen maken ze de optelsom van hun leven. Zo gaat dat in een seculiere tijd waarin zelfbeschikking de hoogste norm is geworden.

Het is tragisch om zoiets te lezen en te horen. Maar er is nog iets. Zouden zulke mensen ooit gehoord hebben van Mary en háár leven en betekenis? Zouden ze ooit gehoord hebben van Gods wonderlijke liefde voor verloren mensen? Zouden dergelijke mensen ooit weleens iets gehoord hebben van een Herder, Die verloren schapen (echt werkelijk verloren schapen, een hoer uit Samaria, een tollenaar uit Jericho, etc. etc.) zoekt?

Dat zijn vragen die zich bij mij opdringen bij zulke berichten. Het zijn ook de vragen die de christelijke gemeente zich mag en moet stellen. In de Bijbel hebben we een schat ontvangen. Die schat mogen en moeten we ook aan anderen doorgeven.

Ergens klaagt zo'n kliniek voor levensbeëindiging ons ook aan. Nederland is een land zonder God. Maar hebben de Bijbelgetrouwe mensen nog een boodschap voor medemensen? De Bijbel is duidelijk. Voor God is geen mens overbodig of afgeschreven. Elk mens is een beelddrager van God. Hij of zij is een reiziger naar de eeuwigheid. En het is de taak van de kerk en van de kerkmens om zijn medemens het Evangelie uit te leggen. Velen halen daar hun schouders voor op. Paulus spreekt wenende over de vijanden van het kruis van Christus.

Toch blijft het knellen. Zo'n kliniek voor levensbeëindiging roept om christenen die in woorden en daden laten zien wat er bij God in Christus te verkrijgen is. En zou niet één van de grootste vragen van de huidige tijd moeten zijn waarom christenen dat maar zo moeilijk kunnen verwoorden en uitdragen?

Begint zo eigenlijk niet het oordeel bij het huis Gods?

Voor God is geen mens overbodig of afgeschreven. Elk mens is een beelddrager van God.

Amersfoort,

ds. W. Visscher

Enkele gedachten rondom de prediking

Hoe zien we de gemeente?

Ter afsluiting van deze artikelen nog enkele gedachten rondom de prediking. Wat werkt de prediking uit? Hoe mogen en moeten we daarnaar kijken en daarover spreken?

Het is een voorrecht wanneer jonge mensen serieus leven en 'er veel mee bezig zijn'. En wat is het erg wanneer men onverschillig is, los leeft en niet betrokken is bij het Woord en de kerkelijke zaken.

Is 'serieus erbij betrokken zijn' hetzelfde als 'een zoekende ziel zijn'? En 'zoeken' is toch ook weer onderscheiden van 'vinden' en 'er deel aan hebben'. Iemand die echt zoekende is, doorleeft gemis. Wie echt zoekende (gemaakt) is, zal grote behoefte leren kennen dat de Heere licht geeft; dat Hij spreekt en onderwijst. Want daar moet het toch om gaan: het werk des Heeren in ons leven.

Wie worden aangesproken?

In de Bijbel komen veel aansporingen voor. Die zijn niet alle gelijk. Sommige zijn algemeen. 'Wendt u naar Mij toe, wordt behouden alle gij einden der aarde' (Jes. 45:22); 'Zoekt den HEERE

terwijl Hij te vinden is' (Jes. 55:6). Anderen zijn geadresseerd: 'O, alle gij dorstigen komt tot de wateren' (Jes. 55:1); 'Komt herwaarts tot Mij allen die vermoeid en belast zijt' (Matth. 11:28).

Zo moet ook de prediking steeds (in dit licht en in andere opzichten) verschillende aspecten belichten. Opdat het gehele Woord verkondigd wordt.

De algemene aansporingen en nodigingen komen tot iedereen. Juist ook tot de onbekeerden. Het zal niet aan de Heere liggen wanneer we bij zoveel hartelijke roepstemmen verloren gaan.

Vaak ook richt de Heere Zich in Zijn nodigingen tot armen en noodduftigen. Juist in het leven van zulken wil de Heilige Geest de nodigingen wel gebruiken om hen te vervrijmoedigen. Voor hen is het immers zo onmogelijk. Ze zijn in hun zonden het zo onwaardig. Maar dan wil de Heere Zelf vanuit Woord en prediking hen nodigen. De Heilige Geest wil de heilsnodiging in verslagen harten tot zegen stellen. Dan worden ze te meer

De Heere wil Zelf vanuit Woord en prediking nodigen. De Heilige Geest wil de heilsnodiging in verslagen harten tot zegen stellen.

heilbegerig en verlegen om Hem tot hun deel te mogen hebben.

Wanneer het in deze zin over appellerende prediking gaat, dan mag ds. G.H. Kersten wel genoemd worden. In veel preken van hem zijn opwekking en appel nadrukkelijk aanwezig. Juist voor Gods kinderen. Hen opwekkend en aanmoedigend om meer genade van de Heere te zoeken.

De algemene aansporingen en nodigingen komen tot iedereen. Juist ook tot de onbekeerden.

Welbehagen

Is de visie op de gemeente onder ons niet vaak te negatief? Laten wij proberen aan te sluiten bij het realisme van de Bijbel.

Wanneer het gaat over vrucht op de prediking; wie zou dan verwachten dat de onwillige, onbewogen Jona genoemd wordt? En toch stelt de Heere Jezus de situatie in Nineve ten voorbeeld. Wie was een betere prediker dan Jezus? Maar wat gebeurt in Johannes 6? Velen verlaten Hem en zeggen: 'Deze rede is hard'.

Laten we dus voorzichtig oordelen. Uiteraard heeft iedere prediker alles te doen wat in zijn vermogen ligt. Ten eerste: getrouw dienaar des Woords zijn. Met het gebed om de Heilige Geest. Want niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden.

In Mattheüs 11 gaat het over weerbarstigheid en onbekeerlijkheid van hoorders. Zou je als discipel niet moedeloos worden? Dan lezen we: 'In diezelfde tijd antwoordde Jezus'. Niet op een gestelde vraag. Maar op deze omstandigheden. Hij richt Zich dan in gebed tot Zijn Vader. Hij verblijdt Zich erin dat deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen zijn, maar dat de Vader ze de kinderkens openbaart.

Het mensenverstand begrijpt niet Gods bedoelingen met de prediking en de onvruchtbaarheid bij velen. Zelfs het verstand van Gods kinderen en knechten vat dit niet. Maar Hij openbaart het hen. Dit moet ons heel bescheiden maken. We moeten maar niet te gauw hard oordelen over prediking die in onze ogen weinig vrucht draagt. Jezus klaagde juist over steden waar Hij Zelf veel kwam en die onbekeerlijk bleven.

Hoe realistisch wordt hier gesproken over de mensen bij het Woord. Er is van hen geen verwachting. En waarin verblijdt Zich de Heere Jezus dan? In de Vader en in Zijn wijs beleid. Mogen ook wij biddend terecht komen bij Zijn soeverein welbehagen. 'Leert van Mij...'

En dan is er nodiging tot de rust... En juist alleen vanuit het welbehagen Gods is er wel verwachting.

Goede raad

Velen zijn trouw onder het Woord; maar verder? Mogen wij oordelen?

Mag je goede gedachten hebben bij mensen die ernstig begeren zich tot God te bekeren, de middelen gebruiken, de Heere oprecht zouden wensen te behagen en van het lichaam der zonde wel verlost zouden willen worden?

Onze Dordtse vaders leggen zulke mensen de handen niet op. Spreken hen ook niet zalig. Wel wordt verwoord dat anderen over zulke mensen het beste hebben te oordelen (DL III/IV,15). Ook wordt hartelijk en pastoraal gezegd dat zulken niet mismoedig moeten worden en dat ze in het waarnemen der middelen vlijtig

zullen voortgaan. En dat ze naar de tijd van overvloediger genade vurig verlangen en die met eerbiedigheid en ootmoedigheid ernstig zullen verwachten (DL I,16).

We mogen zeker geen harde gedachten hebben over zulke mensen. Maar we helpen hen niet door hen gerust te stellen in hun werkzaamheden. Integendeel; we zouden rustgrond leggen waar Gods Woord deze niet legt. Laat de prediking (in ontdekking en afsnijding, in aanmoediging en nodiging) hen tot Christus mogen leiden. Door de werkingen van de Heilige Geest. Daartoe mochten onze gebeden vermenigvuldigen.

Ter afsluiting van deze artikelen Gods Woord Zelf. 'Onderzoek de Schriften; die zijn het die van Mij getuigen' (Joh. 5:39). 'Ik heb tot het zaad van Jakob niet gezegd: zoekt Mij te vergeefs' (Jes. 45:19m). En het grootste wonder: 'Want de Zoon des mensen is gekomen om te zoeken en zalig te maken dat verloren was' (Luk.19:10).

(slot)

Krimpen aan den IJssel, ds. P. Mulder

Onbekende Psalmen

In de serie "onbekende psalmen", waarvoor wij tweewekelijks uw/jullie aandacht vragen, zijn nu de Psalmen 14 en 53 aan de beurt. Deze psalmen hebben een bijna gelijke bevoording en een zelfde wijs.

Doe een serieuze poging deze psalmen (mee) te zingen. Lukt u/jou dit onvoldoende? Breng vooral dan de bekende uitdrukking van ds. Smijtegelt in praktijk: "span u een weinig in".

Neem ook kennis van hetgeen met name over Psalm 14 vermeld is in het RD van gisteren (pagina 2, "Kerk en Godsdienst").

v. A.

BOEKENNIUWS

"Een handvol geitenhaar"
(deel 3), ds. W.C. Lamain;
uitg. Gebr. Koster, Barneveld;
ISBN 978-90-5551-644-5;
279 blz.; € 19,90.

Uit de overdenkingen van ds. W.C. Lamain, die tussen 1947 en 1984 werden gepubliceerd in De Saambinder en die nog niet eerder in boekvorm verschenen, werd opnieuw een selectie gemaakt. In zijn laatste bijdrage lezen we: 'Ik mag nog weer wat schrijven na mijn ziekte en operatie. Maar straks zal ik dat niet meer kunnen doen.'

Liefdevol en ernstig schrijft hij: 'Het kán nog. God leeft nog en u leeft ook nog, mijn arme onbekeerde medereiziger naar de eeuwigheid'. 'O vraag toch of God nog op u wil neerzien, of Hij u gedenken wil naar het vrije van Zijn welbehagen in Christus. Wat onmogelijk is bij

de mensen, dat is mogelijk bij God'. Wat drukte hem de toestand in de kerk en in de wereld. 'Zelfs de gedachten en indrukken van dood en eeuwigheid gaan uit de consciëntie weg'. Hij vreesde ervoor als mensen op losse gronden meenden naar de hemel te kunnen reizen. Enkele opschriften boven de 34 overdenkingen in dit boek willen we vermelden, opdat het moge zijn: neem en lees. "Gemaakte armoede"; "Bekeerd zonder wedergeboorte"; "De mens wil verloren gaan"; "Verhuisd en in dezelfde straat blijven wonen"; "Wat er altijd nodig blijft"; "Dat zal een ernstig onderzoek worden"; "God denkt nog aan ons"; "Achteruit - vooruit".

Steeds wijst hij op de noodzakelijkheid van de kennis van Christus. 'Er is geen Persoon zo verborgen als Christus'. 'Alleen door Goddelijke openbaring kunnen wij Hem kennen'. 'In de weg waarlangs een

zondaar tot Christus wordt geleid staat de kennis van de ellende voorop. Hij leert dat hij God mist, zijn schuld belijdt voor God en buigt onder Zijn oordeel zal er plaats voor Christus komen.

Het gaat in dit boek er niet over om een mens in het middelpunt te plaatsen. De kerk hangt niet af van Gods knechten, maar toch geldt het voor het kerkelijk leven dat het vergeten van de geschiedenis en het roepen om een ander soort prediking die algemener is en niet zo ontdekkend is, maar meer opbouwend, gevaarlijk is.

We willen dit boek van harte aanbevelen. Leg allerlei lectuur maar aan de kant, zeker op Gods dag, en laten deze overdenkingen gelezen worden en tot zegen mogen zijn.

Waardenburg,

ds. M. Mondria

**"Vissers van mensen",
ds. J. Belder (red.);
uitg. Jongbloed, Heerenveen;
ISBN 978-90-5829-995-6;
415 blz.; € 19,95.**

We hebben in "Vissers van mensen" een opmerkelijk dagboek in handen. De ondertitel geeft aan dat de lezer aan de hand van dit dagboek een heel jaar op zendingsreis gaat. De 365 overdenkingen belichten de zendingsopdracht die Christus kort voor Zijn hemelvaart aan Zijn discipelen en in hen aan de kerk van het Nieuwe Testament gaf. Het dagboek wil dit thema van vele kanten belichten. We worden meegenomen naar het Oude Testament en zien dat het zendingsbevel daar reeds verankerd ligt. We luisteren naar fragmenten uit preken van Jonathan Edwards die hij hield als zending onder de indianen.

De lezer wordt bepaald bij ervaringen van intercultureel Bijbellezers. Dan blijkt bij voorbeeld dat lezers uit andere culturen soms zaken in de tekst lezen waar wij aan voorbijgaan.

Naast bekende zendingsteksten komen er ook minder bekende teksten aan de orde. Heel praktisch komt het werk van de Bijbelvertaling onder de aandacht. Maar ook het leven in den vreemde, enzovoort.

De dagstukjes geven de Bijbeltekst weer zowel in de Statenvertaling als - helaas ook - in de Herziene Statenvertaling. Sommige stukjes zijn meer verhalend vanuit ervaringen op zendingsvelden. Andere weer meer meditatief of praktisch van inhoud. Naast het te lezen Bijbelgedeelte wordt er elke dag een gedachte, vraag of opmerking aan de lezer meegegeven.

Onder de schrijvers vinden we ook bekende namen uit de kring van onze gemeenten: dr. J.H. van Doleweerd, missionair en toeruster van ZGG; ds. J. Driessen; drs. N. van Steensel, die vele jaren voor ZGG in Nigeria heeft gewerkt. De medewerkers aan het dagboek zijn allen sterk betrokken bij het zendingswerk. De opgedane ervaringen spreken mee.

In het voorwoord spreekt ds. J. Belder, die de redactie voerde, de wens uit dat dit boek de zending (nog) dichterbij brengt en de vele facetten van het zendingswerk voor ons doet oplichten. Die wens wil ik van harte ondersteunen.

Moerkapelle,

ds. W. Harinck

Een stem uit het verleden

De koningen der aarde stellen zich op, en de vorsten beraadslagen te zamen tegen de HEERE en tegen Zijn Gezalfde.

Psalm 2:2

We lezen in Mattheüs 2 dat Herodes van de wijzen uit het oosten vernomen had dat Christus geboren was. Wij zouden oppervlakkig vragen: Waarom moesten die wijzen nu terechtkomen bij die vijand van God en Zijn volk? Als zij hun wijsheid hadden mogen verzaken, en met David hadden gevraagd: 'Heer' wijs mij toch Uwe wegen', zouden zij dan wel bij Herodes terechtgekomen zijn?

Dat gebed is zeer zeker wel nodig, doch wij moeten ook letten op de volvoering van Gods raad. Wat gaat dat menigmaal voor ons door onbekende, ja zelfs raadselachtige wegen.

Uit deze geschiedenis hebben wij het duidelijkste getuigenis. Die wijzen móesten in Jeruzalem komen en aan het hof van Herodes verschijnen met de vraag: 'Waar is de geboren Koning der Joden?' Als een donderslag was die vraag in het hart van Herodes en van de inwoners van Jeruzalem gevallen. Alles werd er door ontroerd. Daar is Haggai vers 7 vervuld: 'Want also zegt de HEERE der heerscharen: Nog eens, een weinig tijds zal het zijn; en Ik zal de hemelen en de aarde en de zee en het droge doen beven.' Daar is reeds bevestigd wat Paulus later schreef aan de Filippenzen namelijk dat alle knie voor Christus gebogen zou worden. Niemand gaat ongewaarschuwd naar de eeuwigheid. Elk mens krijgt op Gods tijd een boodschap. Ook deze Herodes.

Herodes was een man van meer dan 70 jaar oud. 38 jaar had hij geregeerd. Het was een man, die nergens voor stond in goddeloosheid. En zie, diezelfde Herodes vreest nu voor dat pasgeboren Kind! O, welk een ontroering gaat er door zijn ziel. Niemand zal voor die Koning bestaan, ook Herodes niet. Alles zal onder Zijn scepter moeten bukken. Ook dat monster. Was Herodes er maar onder gevallen. Maar nee, de vijandschap zoekt in haar dwaasheid middelen om die geboren Koning te doden en om te brengen.

wijlen ds. W.C. Lamain

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK BEROEPEN

Te Kampen: ds. P. van Ruitenburg
te Chilliwack (Canada);

Te Rijssen-West:

ds. M. Karens te Werkendam.

BEDANKT

Voor Brakel:

ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;

Voor Houten:

ds. C.G. Vreugdenhil te Vlissingen;

Voor Oosterland:

ds. G.J.N. Moens te Meliskerke;

Voor Ouddorp:

ds. J. van Rijswijk te 's-Gravenzande.

■ PASTORIEZORGEN

**Weduwe ds. Verhoef in Canada
overleden**

Van onze broeder ds. A. H. Verhoef van St. Catharines vernamen we dat zijn moeder, **mevrouw Arijaantje Verhoef-**

van Os, sinds 29 februari 1996 weduwe van ds. A.W. Verhoef, op de gezegende leeftijd van 91 jaar is overleden. Zijn oorspronkelijke voornemen was om enige tijd in Holland te zijn en de gemeenten hier te dienen. Maar de toestand van zijn moeder verslechterde plotseling zodanig dat hij van deze reis moest afzien en de preekbeurten afzeggen. Hij schrijft me: 'de Heere bestuurde het anders, Hij weet waarom en waartoe'. En zo is het! Wij kunnen ons hier niet voorstellen wat daar allemaal afgereisd wordt. En dat terwijl de winter ginds volop in alle strengheid al heerst. Met alle gevolgen van dien. Ondanks een moeilijke reis mocht hij toch de laatste dagen bij zijn moeder zijn. 'Het borduursel, naar Psalm 139, zo kunstig door de Heere gewrocht, werd als het ware draad voor draad ontrafeld'. Daar in Bethesda Care Home in Picture Butte werd ze uitzonderlijk goed verzorgd. In haar kamer, waar ze de laatste adem uitblies, hing een bord aan de wand met de kerk van Capelle-West, gekregen van vrienden, toen ze met haar man in 1969 naar Canada vertrok. Daar stond op: 'Mijn tijden zijn in Uwe hand'. In de tijd dat de familie Verhoef daar vertoefd heeft, hebben ze vaak naar dit bord gekeken. En ook over deze Schriftwoorden gesproken. Voor hun ogen werd dit vervuld. Ds. Bazen heeft de begrafenisplechtigheid vanuit de kerk van Lethbrige geleid. Daar is ze zaterdag 10 november jl. aan de schoot der aarde toebetrouwd, in het graf waar ook haar man begraven ligt. De Heere betone een God der geslachten te zijn. En dat het uitzien van het einde van Psalm 27 ook hun deel en troost zou zijn: 'Verberg Uw aangezicht niet voor mij; keer Uw knecht niet af in toorn; Gij zijt mijn Hulp geweest; begeef mij niet en verlaat mij niet, o God mijn heils! Want mijn vader en mijn moeder hebben mij verlaten, maar de HEERE zal mij aannemen'. Vanuit het 'oude vaderland' leven we met de familie Verhoef mee.

v. A.

■ AANGEPASTE KERKDIENTST TE GELDERMALSEN

Op **zaterdag 24 november** zal in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Tricht-Geldermalsen een aangepaste kerkdienst gehouden worden voor mensen met een verstandelijke handicap. In deze dienst, die om 15.00 uur begint, hoopt voor te gaan ds. A. Verschuure. Het thema van de preek is: "Maar één ding is nodige", n.a.v. Lukas 10:38-42. Iedereen - wel of niet gehandicapt - is van harte welkom.

■ AFSCHIED DS. G.M. DE LEEUW

Wij delen u mee dat onze herder en le-

raar, ds. G.M. de Leeuw, **op woensdag 28 november** afscheid zal nemen van onze gemeente in verband met zijn vertrek naar de gemeente van Opheusden. De afscheidsdienst wordt gehouden in het eigen kerkgebouw aan de Anjerstraat 2 en vangt aan om 19.30 uur.

Kerkenraad Geref. Gemeente
Ridderkerk

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS ROTTERDAM 2 SEPTEMBER 2012.

De vergadering wordt namens de roepende kerk van Vlaardingen door ds. P. Mulder geopend. Hij laat zingen Psalm 80:9 zingen, leest Psalm 80 en gaat voor in gebed. Dan staat hij stil bij het gelezen Bijbelgedeelte. Daarna staat hij stil bij enkele bijzonderheden:

Op 3 mei 2012 is C. de Knecht overleden in de leeftijd van 89 jaar. Hij diende de gemeente van Barendrecht, voorheen Rotterdam-Zuid, van 1948 tot 1962, eerst als diaken en daarna als ouderling. Ook diende hij daarna de gemeente van Rotterdam-Zuidwijk tot 1967 als ouderling. Op 2 juli 2012 is K. Moree overleden in de leeftijd van 53 jaar. Hij diende de gemeente Spijkenisse, eerst als organist en daarna als ouderling van 1988 tot 1991. Op 17 juli 2012 is A.C. Kats overleden in de leeftijd van 94 jaar. Hij diende de gemeente van Rotterdam-Zuidwijk van 1971 tot 1991 als ouderling. Op 22 augustus 2012 is L. Hollemans overleden in de leeftijd van 90 jaar. Hij diende de gemeente van Barendrecht, voorheen Rotterdam-Zuid, van 1977 tot 1981 als diaken.

Ouderling J. IJzelenberg van de gemeente Poortugaal, heeft na een ambtsperiode van 17 jaar zijn ambt neergelegd om gezondheidsredenen.

Ds. C. Neele was op 14 maart 2012 12,5 jaar predikant.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses ds. P. Mulder; 1^e assessor ds. W. Silfhout; 2^e assessor ouderling P. Sinke; quaestor ouderling M.J. de Vries en scriba ouderling K. Bel

Van de coördinator 'In de Gouwstraat'

De schriftelijke rapportage van de coördinator van het 'Inloop- en Bijbelhuis In de Gouwstraat' wordt doorgenomen. De coördinator, ouderling K. Bel, licht enkele zaken rondom de zondagse samenkomsten toe. Het blijkt dat er soms wel afgedwaalde jonge mensen vanuit onze gezindte en ook onkerkelijke jongeren die verkering hebben met een kerkelijk meisje of jongen, de samenkomsten bezoeken. Altijd worden de kerkenraden

geïnformeerd.

Van de Classicale evangelisatiecommissie
Het financieel jaaroverzicht 2011 wordt goedgekeurd en vastgesteld. Preses wenst alle betrokkenen bij het evangelisatiewerk 'In de Gouwstraat' de wijsheid en bekwaamheid van de Heere toe. En spreekt zijn wens en hoop uit dat het werk rijke vruchten mag dragen.

Rapportage van de commissie onderwijs
Namens de commissie onderwijs rapporteert ouderling B. Agteresch over de ds. Koelmanschool. De terugloop van het aantal leerlingen is groter dan de prognose. Helaas zal deze school op korte termijn gaan sluiten. De commissie onderwijs adviseert dan ook aan de classis om geen bijdrage per (doop)lid meer aan de gemeenten te vragen. Daartoe wordt besloten. Ook wordt besloten om de commissie onderwijs voorlopig te continueren voor de zaken rond de school in Hoogvliet tot op moment van opheffing. Mogelijk komen er in de nabije toekomst meer zorgen over het nog aanwezige basisonderwijs in de classis Rotterdam.

Kerkvisitatie

In de afgelopen maanden zijn visitatiebezoeken afgelegd bij alle classisgemeenten. De preses vat de verslagen van deze bezoeken samen. In verschillende gemeenten mocht van vrucht op de prediking worden gesproken.

Enkele kleine gemeenten zijn begonnen af en toe met elkaar te spreken met het oog op de toekomst. Bij een aantal gemeenten is de problematiek onder de jongeren opgemerkt. Er zal over dit onderwerp een ambtsdragersbijeenkomst worden belegd in het voorjaar 2013. De volgende broeders vormen de voorbereidingscommissie: H.T. Agteresch, K. Bel, D. Schilperoord en P. Sinke.

Vraag betreffende de kinderdoop

Een gemeente vraagt meer aandacht voor de Heilige Doop. Vooral onder de jongeren van onze gemeenten heerst veel onkunde over de Heilige Doop. Men verzoekt bespreking en zo mogelijk de vraag voor te leggen aan de Particuliere Synode.

Na bespreking blijkt dat deze zorg door de classis wordt gedeeld. Kanalen en middelen worden besproken om meer aandacht voor de Heilige Doop te vragen, via de periodieken De Saambinder en Daniël. Ook de dooptoespraak bij de doopsbediening is een goede gelegenheid om stil te staan bij de betekenis en de waarde van de Heilige Doop. Ook de door de GS ingestelde catechese-commissie kan mogelijk over de Heilige Doop een lesbrief opstellen. Er wordt besloten om een brief over dit onderwerp te schrijven naar het deputaatschap KGJO en naar de catechese-commissie.

De volgende vergaderingen zijn vrijdagavond 4 januari en op vrijdagavond 5 april 2013. De gemeente Barendrecht wordt aangewezen als de roepende kerk voor de eerstvolgende vergadering. Ouderling P. Sinke verzoekt de vergadering te zingen Psalm 78:3 en eindigt met dankgebed. Hierna sluit preses de vergadering.

K. Bel, classisscriba

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS GOUDA 5 OKTOBER 2012 TE ZOETERMEER

Namens de roepende kerk van Moerkappelle opent ds. A.B. van der Heiden, de vergadering. Hij laat zingen Psalm 99:1 en 2, leest Ex. 14: 1-15 en gaat voor in gebed. De tijdelijke voorzitter verwelkomt in het bijzonder ds. G. Hoogerland.

Ook de emeritus predikanten ds. H. Paul en ds. J. Driessen zijn in ons midden.

Vervolgens memoreert hij o.a. de volgende zaken:

Gemeente 's-Gravenzande

Ouderling A.C. de Jong herdacht op 30 september 2012 zijn 25 jarig ambtsjubileum. Hij heeft ruim 3 jaar de gemeente Naaldwijk gediend en bijna 22 jaar de gemeente 's-Gravenzande.

Gemeente Scheveningen

Ouderling J. van Moolenbroek is op 12 mei 2012 overleden.

Gemeente Zoetermeer

Ouderling C.J. Stolk mocht herdenken 25 jaar ambtsdrager te zijn. Van 1987 -1990 als diaken, van 1990 tot heden als ouderling.

Verder was dhr. L. Grandia 12,5 jaar ouderling en heeft inmiddels afscheid genomen van de kerkenraad.

Koster E. Groeneveld is op de leeftijd van 63 jaar op 27 september 2012 overleden.

De tijdelijke preses staat stil bij hen die overleden zijn. Ouderling Van Moolenbroek heeft getrouw mogen dienen. Nu is hij niet meer; maar hem was een beter lot bereid. Ook staat hij stil bij het recente overlijden van koster Groeneveld. Vele malen heeft hij de classisvergaderingen mogen verzorgen. De Heere gedenke de weduwen en geve dat dit sterven geheiligd mag worden aan onze harten.

De tijdelijke voorzitter spreekt een meditatie uit naar aanleiding van Exodus 14:13a.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses: ds. J. van Rijswijk, assessoren: ds. W. Harinck en ds. A.B. van der Heiden, quaestor: oud. G.M. van Winkelen en scriba: oud. J. Bloemendaal.

In het verslag van de commissie in- en uitgaande predikanten van 30 mei 2012 wordt de overkomst van ds. G. Hoogerland naar de gemeente van Stolwijk beschreven. De vergadering stemt in met het besluit dat ds. Hoogerland consulent wordt van de gemeente Alphen aan den Rijn. De overige consulentschappen blijven ongewijzigd.

Ingekomen is een brief van de kerkenraden van de Gereformeerde Gemeenten te 's Gravenhage en Scheveningen met het verzoek aan de classis om volgens art. 5 van de DKO toestemming te verlenen om op korte termijn gezamenlijk te gaan beroepen.

Ouderling G.H. Verweij vermeldt dat beide gemeenten in broederlijke samenspreking zijn met als doel één gemeente te gaan vormen. Deze stap is daar een belangrijk onderdeel in.

Ds. Harinck, consulent van beide gemeenten, die de vergaderingen over het samengaan voorziet, onderstreept dat het niet alleen woorden zijn, maar dat er ook een hartelijke begeerte is om verder samen te gaan. Er wordt naar elkaar geluisterd, maar er wordt ook omhoog gezien.

De vergadering verleent unaniem de gevraagde toestemming.

Classicale evangelisatiecommissie.

Ds. G. Clements heeft vanwege de veelheid van taken aangegeven te willen terugtreden als voorzitter van de Classicale Evangelisatie Commissie. Het moderamen stelt voor om de 2^e voorzitter ouderling A.G. Bregman in zijn plaats te benoemen. Hij aanvaardt deze benoeming. Ds. Clements wordt dankgezegd voor het verrichte werk in deze commissie. De gemeente van Gouda wordt gevraagd een nieuw lid voor de commissie aan te wijzen. Jaarverslag 2011. Dit betreft de activiteiten van het Inloophuis "Het Kompas" in Den Haag. In de toelichting worden twee knelpunten genoemd. Het eerste is de maaltijdvoorziening. Dit knelpunt is recent opgelost, omdat de maaltijden, waarvoor een toenemende belangstelling bestaat, nu in het kerkgebouw van Den Haag worden verzorgd. Het tweede knelpunt is het aantal vrijwilligers. Er zijn voor de inloop, de kinder- en de tienerclub dringend nieuwe vrijwilligers nodig. Hij wekt de kerkenraden op hiervoor nieuwe vrijwilligers binnen de gemeenten te zoeken. Binnenkort zal hierover een brief uitgaan aan de kerkenraden.

Er wordt gevraagd of het aantal bezoekers gelijk blijft, zo'n 75 per week. Hierop wordt bevestigend geantwoord.

Er ligt nog een vraag wat te doen met het niet begrote overschot van het boekjaar 2011. Er worden twee mogelijkheden genoemd of het teruggeven aan de ge-

meenten of het reserveren voor de verdere uitwerking van het beleidsplan. De vergadering kiest voor het voorstel van de Classicale Evangelisatie Commissie om te bedragen toe te voegen aan de reserve.

Voortgang zondagse samenkomsten in het Inloophuis te Den Haag. De secretaris van de Commissie Samenkomsten in de classis Gouda licht het rapport toe. Het is de bedoeling om ingaande 14 oktober 2012 samenkomsten op de zondag te beleggen, die in de proefperiode verzorgd worden door een ambtsdrager. Voorlopig met een frequentie van eenmaal per drie weken met een proefperiode tot mei 2013. Inmiddels zijn twee ambtsdragers uit de classis, die als vrijwilliger actief zijn in het inloophuis en dus met de doelgroep bekend zijn, bereid gevonden dit uur op zondag te leiden. Ook de kerkelijke gemeenten van Den Haag en Scheveningen zijn hierbij betrokken, zodat mogelijke bezoekers van de zondagse samenkomst in het Inloophuis in de toekomst aldaar de kerkdienst kunnen bezoeken.

De voorzitter van de Classicale Evangelisatiecommissie vindt het bijzonder dat dit voornemen nu aan de orde komt, zeker als hij terugdenkt aan het eerste jaar toen het zelfs de vraag was of het project wel levensvatbaar zou zijn. De Heere heeft het willen zegenen, zo zegt deze afgevaardigde.

De voorzitter wenst Gods onmisbare zegen op dit werk toe.

Vervolgens komen de rapportages van de in 2012 gehouden kerkvisitaties aan de orde. In alle classisgemeenten heeft visitatie plaatsgevonden.

Uit de verslagen komt een beeld naar voren dat er een geordend kerkelijk leven mag zijn. Gods Woord legt nog beslag. Er mag sprake zijn van nieuwelingen en opwas in de genade, hoewel er uitgezien wordt naar meer.

Het jaarverslag aangepaste catechisaties 2011 wordt vastgesteld. De voorzitter onderstreept het belang van dit mooie werk. Hij wenst de commissie en de catecheet Gods onmisbare zegen toe in deze arbeid. Er is een vraag over de bestemming van het catechisatiebusje. De quaestor antwoordt dat deze inkomsten in de kas van de classis vloeien, omdat er uitgaven tegenover staan.

De gemeente Den Haag deelt mee dat br. M. Dekker bij acclamatie verkozen is tot ouderling met een speciale opdracht, dit op verzoek van het Deputaatschap voor Israël. De bevestiging is op 30 oktober 2012 door de consulent ds. W. Harinck; ds. C.J. Meeuse zal de uitzending verrichten.

Als roepende kerk wordt Naaldwijk aangewezen. De volgende vergadering zal plaatsvinden op 1 februari 2013, de daarna volgende op 5 juli 2013, als een kandidaat het beroep naar een van de classisgemeenten mag aannemen, en de reguliere vergadering is op 4 oktober 2013.

Ouderling G. Oosterom van de roepende kerk eindigt de vergadering door te laten

zingen Ps. 72:8 en 9, waarna hij voorgaat in dankgebed.

J. Bloemendaal, scriba

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2012

Pag. 308, **gemeente POORTVLIET**. Het e-mailadres van de koster is gewijzigd in: dirk.lindhout@online.nl;

dhr. A. Elshout van ZGG.
Aanvang 19.30 uur, sluiting rond 21.30 uur. Collecte t.b.v. ZGG.

■ VERKOPINGEN

Goudswaard

Op **zaterdag 24 november**, van 10.00-14.00 uur, hoopt vrouwenvereniging "Eben-Haëzer" te Goudswaard een verkoping te houden in de zaal van de kerk van de Geref. Gemeente, Molendijk 84, aldaar. De opbrengst is voor zending en evangelisatie.

Rhenen

Op **zaterdag 24 november** hoopt de vrouwenvereniging "Kleine Kracht" te Rhenen een verkoopdag (met rommelmarkt) te houden in de kerk van de Geref. Gemeente, Achterbergsestraatweg 59a, aldaar. Aanvang: 10.00 uur en sluiting: 14.30 uur. De kinderen kunnen knutselen. De opbrengst is voor de zending en de kerk.

Rijssen

De vrouwenvereniging "Dorcas-West" te Rijssen hoopt op **zaterdag 24 november**, van 9.30-13.00 uur, een verkoping te houden in het gebouw van de Jacobus Fruytier scholengemeenschap, Stroekeld 142, aldaar. Voor de kinderen zijn er verschillende activiteiten. De opbrengst is t.b.v. zending en evangelisatie.

■ ZANGAVONDEN

Capelle a/d IJssel

Datheensamenzangavond op **zaterdag 24 november**, aanvang 19.30 uur, in de Moriakerk van de Geref. Gemeente te Capelle a/d IJssel-West. Ds. A. Moerkerken hoopt de opening, een meditatie en de sluiting te verzorgen. Orgelbespeling door Pieter Heykoop. Collecte voor Adullam, Siloah en De Schutse.

Kamperland

Koor- en samenzangavond op **zaterdag 24 november** in het kerkgebouw van de Protestantse Gemeente 'De Ark', Veerweg 100 in Kamperland. Aanvang 19.30 uur. M.m.v. het gemengd koor 'Asaf' en kinderkoor 'Jong Asaf' uit Goes. Collecte t.b.v. het bouwfonds van de Geref. Gemeente te Kamperland.

■ GBS-HERDENKINGSAVOND 375 JAAR STATENVERTALING

Op **zaterdag 17 november** zal er in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente, Achterbergsestraatweg 59a te Rhenen, een avond worden gehouden ter herdenking van 375 jaar Statenvertaling, met als thema: "vast en onverbroken". De sprekers zijn: ds. A. Schultink uit Gou-

BERICHTEN

■ DOCENTEN GEZOCHT VOOR ZOMERSCHOOL ENGELS IN CHINA

Heb je een hoog niveau taalbeheersing Engels, didactische/educatieve ervaring en gelegenheid om twee of drie weken als vrijwilliger mee te helpen op een zomerschool in China?

Tijdens de summer course Engels wordt overdag in tweetallen lesgegeven aan klassen op drie niveaus: basisschool, onderbouw voortgezet onderwijs en bovenbouw voortgezet onderwijs. Docenten kunnen hun eigen lessen voorbereiden of gebruik maken van aanwezige ervaring. De leiding berust bij een in China werkzame docent Engels. De ochtenden zijn gevuld met lessen, in de middag vinden er onder andere sportactiviteiten plaats. Bij alle activiteiten zijn ook Chinese assistenten aanwezig.

Praktische gegevens:

- de zomerschool is van 22 juli tot en met 3 augustus, reisdata: 18/19 juli en 5 augustus;
- de school draagt zorg voor het verblijf van de buitenlandse docenten en organiseert op zaterdag excursies;
- eigen bijdrage: kosten reis en visum China, naar verwachting ongeveer € 1.000,-;
- overige reis- en verblijfskosten worden gedragen door de school
- de periode kan uitgebreid worden met een reis door China vooraf op eigen kosten, vertrek 15 juli, afhankelijk van belangstelling.

Voor meer informatie en aanmelding: Hanneke van den Berg, ber@jfsng.nl, 06-21397588.

■ ACTIE: "ALKMAAR, ALLES ONDER ÉÉN DAK"

Het werk in Alkmaar werd in de achterliggende jaren verricht op twee locaties. Op zondag in de kerk aan 't Wuiver in de wijk Oudorp; de overige activiteiten hebben plaats in en rond Bijbelcentrum 't Wuiver aan de Stationsweg in de binnenstad.

Het gebeurt echter maar zelden dat ook de zondagse diensten worden bezocht. Daarbij speelt ook de afstand tussen het kerkgebouw en het inloophuis een rol.

Dit jaar kon een nieuw onderkomen worden gehuurd waarin alle activiteiten worden ondergebracht. Het pand moet gereedgemaakt worden voor het evangelisatiewerk. Daarvoor wordt de komende tijd de actie "ALKMAAR, alles onder één dak" gevoerd. Mogen wij ook op uw steun voor het werk op het zendingsveld in Noord-Holland rekenen?

Kom gezellig dineren voor de actie 'Alkmaar, alles onder één dak'.

Wanneer: vrijdag 30 november om 19.00 uur.

Waar: Inloopcentrum 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar.

Voor minimaal € 25,- p.p. kunt u zich opgeven voor een verrassingsmenu ten bate van het evangelisatiewerk in Alkmaar, via jannekevanheek@gmail.com of tel. 06-22776985.

■ ZENDINGSAVOND TE SPIJKENISSE

Zendingsavond op **vrijdag 16 november** in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Spijkenisse., Willemshoevelaan 4. Ds. N.I. Onwe uit Nigeria hoopt een meditatie te verzorgen en een en ander te laten zien en te vertellen over Izi, alwaar hij als predikant werkt. Vertaler:

da, ds. D. de Wit uit Barneveld en ds. A.F.R. van de Veen uit Utrecht. Sluiting: ds. F. Mulder, predikant plaatselijke gemeente. Aanvang 19.30 uur.

■ EXCURSIE AFD. OOST VAN DE VOGG

Op **zaterdag 17 november** organiseert de afd. Oost van de VOGG een excursie naar het Cavaillé-Coll van de Sionskerk te Nunspeet, Treubstraat 101. Deze excursie heeft als thema: Bach op een Cavaillé-Coll, kan dat? Aanvang: 14.00 uur. Er is ruim gelegenheid voor vrij orgelspel

■ BIJEENKOMST VER. "IN DE KNOP GEBROKEN"

Op **vrijdag 23 november** hopen wij als reformatorische vereniging 'In de knop gebroken' (voor ouders bij wie tijdens de zwangerschap of kort na de geboorte een of meer kinderen zijn overleden) onze najaarsbijeenkomst te houden in een zaal van de kerk van de Geref. Gemeente te Veenendaal, Vijftien Morgen 51. Aanvang 19.30 uur. Spreekster is: mevr. H. Mulder, maatschappelijk werkster, met als thema: het belang van (h)erkenning. Voor info: www.indeknopgebroken.nl of 06 - 49 49 94 99.

KERKDIENSTEN

■ ZONDAG 18 NOVEMBER 2012

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Aalburg 19.00 uur ds. M.J. van Gelder; Aalst 14.30 uur ds. M. Karens; Alblisserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 19.00 uur ds. L. Terlouw; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 17.00 uur ds. K. Boeder; Arnhem 16.00 uur (H.D.) ds. A.B. van der Heiden; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G. Bredeweg; Beekbergen 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 19.00 uur ds. J.M. Kleppe; Berkenwoude 19.00 uur (Tegenstrijdige vermelding) ds. W.J. Karels; Bodegraven 19.00 uur ds. B. Labee; Boskoop 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur (H.A.) ds. A. Moerkerken en 15.30 uur ds. M.J. van Gelder; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 15.30 uur ds. W. Harinck; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 10.00 (H.D.) en 17.00 uur ds. C.J. Meeuse; Ede (Verl. Maanderweg 33) 12.15 en 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 18.15 uur ds. A.P. Baaijens; Enter 15.00 uur ds. A. Schreuder; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. H. Hofman; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. A.

Vermeij; 's-Gravenhage 19.00 uur ds. G. Clements; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. P. Melis; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. J. van Rijswijk; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. W.J. Karels en 18.00 uur ds. P. Mulder; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. M. Joosse; Hilversum 10.00 en 16.00 uur ds. G. Beens; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Hoogvliet 19.00 uur ds. M. Joosse; Houten 10.00 en 15.30 uur stud. S.W. Janse; Kampen 18.30 uur ds. A. Schot; Kamperland 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Kapelle-Biezelinge 10.00 uur ds. C. Harinck en 15.00 uur stud. P.D. den Haan; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 19.00 uur ds. G. Beens; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 uur ds. P. Mulder en 16.30 uur ds. W.J. Karels; Kruiningen 9.30 en 14.00 en 18.00 uur stud. C. van Ruitenburg; Leerdam 18.30 uur ds. G. Pater; Leiderdorp 10.00 uur ds. J.S. van der Net en 16.00 uur ds. L. Terlouw; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Meeuwen 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Melissant 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. E. Bakker; Middelburg-Centrum 9.00 en 16.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid (in kerkgebouw Middelburg-Centrum) 11.30 en 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Mijdrecht 15.30 uur stud. H.A. van Zetten; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Nieuwdorp 18.30 uur ds. C. Harinck; Nieuwer ter Aa 19.00 uur stud. H.A.

van Zetten; Nieuwerkerk 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. A.J. Gunst; Nieuwe-Tonge 14.30 uur ds. J. Schipper; Nijkerk 9.30 uur ds. A.A. Brugge en 19.00 uur ds. W. Visscher; Nisse 14.30 uur ds. D.W. Tuinier; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 18.00 uur stud. J. van Laar; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Opheusden 10.00 en 15.30 uur ds. G. Pater; Oude-Tonge 14.30 uur ds. S. Maljaars; Poortugaal 16.00 uur ds. C. Neele; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 16.30 uur ds. H. Paul; Rijssen-Noord 14.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Rotterdam-Centrum 10.00 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Rotterdam-Zuidwijk 15.00 uur ds. P. Mulder; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 10.00 uur ds. L. Terlouw en 18.30 uur ds. J. van Rijswijk; Sliedrecht 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 uur ds. J.M. Kleppe en 15.30 uur ds. A. Verschuure; Spijkenisse 16.00 uur ds. J. Driessen; Sprang-Capelle 9.30 uur ds. M.J. van Gelder; Stad aan 't Haringvliet 14.30 uur ds. E. Bakker; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Utrecht 10.00 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 uur ds. H. Paul en 14.30 uur ds. J.S. van der Net; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Waarde 9.30 uur en 18.00 uur stud. P.D. den Haan en 14.00 uur ds. H. Hofman; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 15.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westzaan 10.00 uur (H.D.) ds. J. Driessen; Woerden 18.00 uur stud. S.W. Janse; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zaandam 18.45 uur ds. R. Kattenberg; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Zwijndrecht 9.30 uur ds. C. Neele en 14.30 uur ds. C.J. Meeuse.

■ DINSDAG 20 NOVEMBER 2012

Amersfoort 19.30 uur ds. W. Visscher; Eindhoven 19.30 uur ds. M. Mondria; Hendrik-Ido-Ambacht 13.15 uur (huw. bev.) ds. M. Joosse; Nijkerk 19.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Oosterend (Texel) 19.00 uur ds. J. van Rijswijk; Poederoijen 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Uddel 19.30 uur ds. G. Mouw.

■ WOENSDAG 21 NOVEMBER 2012

Aalburg 19.30 uur ds. F. Mulder; Amersfoort 14.15 uur (huw.bev.) ds. W. Visscher; Beekbergen 19.30 uur ds. D. de Wit; Berkenwoude 19.30 uur ds. A. Schot; Dinteloord 19.30 uur ds. G. Pater; Gouda 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. Clements; Groningen 20.00 uur ds. W. Visscher; Hilversum 19.45 uur ds. P. Mulder; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. J. van Belzen; Leiderdorp 19.30 uur ds. G. van Manen; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. G.M. de Leeuw; Rijssen-Noord 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Scherpenzeel 19.30 uur ds. A. Verschuure; Soest 9.30 uur ds. W. Silfhout; Spijkenisse 19.45 uur ds. C.J. Meeuse; Wageningen 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens; Westzaan 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zeist 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zwijndrecht 19.30 uur stud. S.W. Janse; Zwolle 19.30 uur stud. H.A. van Zetten.

■ WOENSDAG 21 NOVEMBER 2012 DANKDAG

Brakel 14.30 en 19.00 uur ds. W.J. Karels; Breda 14.30 en 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Den Helder 10.00 en 15.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Goudswaard 9.30 en 14.30 uur ds. A. Vermeij en 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Mijdrecht 14.00 en 19.30 uur ds. M. Mondria; Naaldwijk 15.00 en 19.45 uur ds. J. van Rijswijk; Opperdoes 15.00 en 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Poortvliet 10.00 uur ds. C. Sonneveld, 14.30 uur en 18.30 uur ds. B.J. van Boven; Rotterdam-Centrum 10.00 en 15.00 en 19.45 uur ds. J.W. Verweij; Scherpenisse 9.30 uur en 14.00 uur ds. J. Schipper en 18.30 uur ds. E. Bakker; Sint Annaland 9.30 uur, 18.30 uur ds. J. Schipper en 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Sint Philipsland 9.30 uur ds. S. Maljaars en 18.30 uur ds. A.J. Gunst; Tholen 10.00 uur en 19.00 uur ds. J.M.D. de Heer en 14.30 uur ds. E. Bakker.

■ DONDERDAG 22 NOVEMBER 2012

Apeldoorn 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Cappelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. M.J. van Gelder; Delft 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Krabbendijke 14.30 uur (huw.bev.) ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 19.45 uur ds. P. Mulder; Melissant 19.30 uur ds. L. Blok; Oosterland 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Opheusden 19.30 uur (voor de zending) ds. J. Schipper; Ouddorp 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. W. Silfhout.

■ VRIJDAG 23 NOVEMBER 2012

Nieuwerkerk 14.30 uur (huw.bev.) ds. A.J. Gunst.

■ ZATERDAG 24 NOVEMBER 2012

Tricht-Geldermalsen 15.00 uur (aangepaste kerkdienst) ds. A. Verschuure.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 18 NOVEMBER 2012

Alkmaar ('t Wuiver 2a, Oudorp) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. A. van Setten en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

■ EVANGELISATIEPOSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de inloop/bijbelshop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o. NS- en busstation). Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur, zaterdag van 13.00-16.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

Van harte welkom in onze evangelisatiepost. Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag van 10:00 uur tot 16:00 uur. U kunt bij ons ook terecht voor boeken en CD's. Door uw aankoop steunt u het evangelisatiewerk. Per mail bestellen kan ook: cvleenen@kliksafe.nl Bekijk ook eens onze site: www.bijsimondelooier.nl

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-l te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw

Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Op vakantie in Friesland? Welkom in onze inloop, die geopend is op donderdag en vrijdag van 11.00 tot 16.00 uur en zaterdag van 11.00 tot 15.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; kerkgebouw "De Bron", Oude Bareellei 64; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

U bent ook hartelijk welkom in het inloophuis, geopend van dinsdag t/m vrijdag van 13.00-16.00, donderdagavond van 18.00-21.30 uur en zaterdag van 10.30-13.00 uur.

Rotterdam:

Inloop- en Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois.

Kom eens langs, u bent hartelijk welkom. De inloop is geopend van dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 en 16.00 uur.

Tilburg:

Kerkruimte: Offenbachstraat 105 Tilburg. Zondagse samenkomsten om 10.00 en 18.30 u.

Het inloopcentrum: Het Kruispunt, is geopend op di en wo van 14.00-17.00 u. Do van 10.00-17.00 u. Vr van 10.00-15.00 u. U bent van harte welkom.

Den Haag:

Inloophuis 'Het Kompas': Apeldoornse laan 228, Den Haag.

Openingstijden: dinsdag 10.00 - 16.00 uur; woensdag 10.00 - 13.00 uur; donderdag t/m zaterdag 10.00 - 16.00 uur.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

Voor al de kaarten en felicitaties in verband met ons 60 jarige huwelijks herdenking, na de Heere, onze hartelijke dank.

Johan en Corrie Tijssen-Verburgt

Postbus 13, Strubensvallei, 1735 Gauteng, Zuid-Afrika

Afgestudeerde **student Personeel & Arbeid (P&A)/Human Resource Management (HRM)** zoekt een **meewerk- en/of onderzoeksstage in Canada of Engeland** om de taal eigen te maken en werkervaring op te doen! Kunt u mij helpen? Stuur dan een e-mail naar: bramtijssen@gmail.com of bel: (01131/0) 317 61 41 78. Alvast bedankt!

*Uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof,
en dat niet uit u, het is Gods gave.
Efeze 2 : 8*

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Gorinchem deelt u met droefheid mee dat haar oud-ambtsbroeder, de heer

Jan Knook

na een kort ziekbed is overleden in de leeftijd van 96 jaar.

Met de hem geschonken gaven mocht hij de gemeente van 1963 t/m 1973 en van 1979 t/m 1999 in alle getrouwheid dienen in het ambt van ouderling. De Heere gedenke de kinderen en (achter) kleinkinderen en heilige deze roepstem aan ons aller hart.

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Gorinchem
Ds. L. Blok, *preses* F. Kamerman, *scriba*

*Mijn tijden zijn in Uw hand
Psalm 31:16a*

Het heeft de HEERE behaagd van ons weg te nemen onze zeer geliefde moeder, groot- en overgrootmoeder

Arijaantje Verhoef - van Os

sinds 29 februari 1996 weduwe van ds. A.W. Verhoef

op de gezegende leeftijd van 91 jaar.

Monarch, Alberta: C.H.A. Kreft - Verhoef
P.J. Kreft
St. Catharines, Ontario: A.H. Verhoef
M.J. Verhoef - Vossebelt
Victoria, British Columbia: H.J. Demers - Verhoef
E.L. Sage
Agassiz, British Columbia: H.A. Verhoef
T. Verhoef - van Oosterom
Coalhurst, Alberta: C.P. Verhoef
H.J. Verhoef - Stoutjesdijk
Chilliwack, British Columbia: A.H. Hoedeman
F. Hoedeman - den Boesterd

klein- en achterkleinkinderen

*Al eerder zijn van ons heengegaan onze zusters
Hendrika Arina en Louise Henriëtte.*

7 november 2012
Bethesda Care Home
Picture Butte, Alberta, Canada

Correspondentieadres:
Fam. Kreft - Verhoef, P.O. Box 247, Monarch, Alberta, T0L 1M0, Canada

De rouwdienst heeft zaterdag 10 november jl. plaatsgevonden in het kerkgebouw van de Netherlands Reformed Congregation te Lethbridge. Aansluitend heeft de begrafenis plaatsgevonden op Mountain View Cemetery te Lethbridge.

COR
bouwadvis

Adviseur voor nieuwbouw,
verbouw en renovatie
van uw kerkgebouw

Postbus 32 - 2410 AA Bodegraven - www.COR.nl - 088 33 43 400 - info@cor.nl

Vakantie in vertrouwde
sfeer:

Casa Familia

Casa Familia is het hele jaar open.
In Salland/Holten of Voorhuizen.
Bespreek de mogelijkheden voor
weken/week/midweek/weekend.

www.casafamilia.net
T 0342 - 478380

**ORGEL OF
PIANO KOPEN?**

Joh.deHeer

méér dan muziek, sinds 1898.

Leegwaterstraat 101 Sliedrecht
facebook.com/johdeheer • www.johdeheer.nl

WesterkerkGoes
STICHTING JOHANNES THIELEN

woensdag
21 november 2012
**Het gebed
van Monica**
de moeder van Augustinus

stichting
bijbeluitleg
vroegerkerk

Unieke lezingen en een forum met
**dr. M.A. van Willigen en
prof. dr. A. de Reuver**

Het programma:

- 19.00 u Kerk open en gelegenheid elkaar te ontmoeten
- 19.15 u Opening met samenzang
- 19.25 u Tweeluik: *Het gebedsleven van Monica voor haar man en voor haar zoon*
- 19.30 u Dr. M.A. van Willigen:
Waarom bidt Monica voor haar man?
- 19.50 u Prof. dr. A. de Reuver:
Waarom bidt Monica voor haar zoon?
- 20.20 u PAUZE met koffie en thee
- 20.50 u Forum-discussie met o.m. de sprekers, geleid door de heer R.F.J. van Willigen, ouderling van de Gereformeerde Gemeente te Dordrecht.
De discussie die een open karakter heeft draagt als thema: *Ons gebed voor de ander.*
- 21.30 u Afsluiting

Deze bijeenkomst is een gezamenlijk initiatief van de Stichting Johannes Thielen en de Stichting Bijbeluitleg Vroege Kerk (zie www.sbvck.nl)

een mooie gelegenheid

Westwal 6, Goes, parkeergarage vlakbij

www.westerkerkgoes.nl

Voor D.V. 2013 is er voor iedereen wel een geschikte reis naar Israël.

- **11-daagse rondreis Israël** - ma. 22 april t/m do. 2 mei, o.l.v. *Adri Bosman*. 3/4/5* hotels als Ginossar Village en Ramat Rachel. Een prachtige reis met veel bekende Bijbelse plaatsen.
- **6-daagse rondreis Israël** - ma. 8 t/m za. 13 april. o.a. Jeruzalem, Ein Gedi, Massada en de woestijn, 1x overnachten bij de bedoeïnen, kamelenrit en met de jeep de woestijn verkennen. Een boeiende, leerzame verdiepingsreis. - *Met deze reis gaat mee Ds. A. Schot*
- **6-daagse rondreis Israël** - ma. 10 t/m za. 15 juni. Tiberias en Jeruzalem. Schitterende reis voor een eerste bezoek aan het Beloofde land. - *Met deze reis gaat mee Ds. J. van Rijswijk*
- **9-daagse rondreis Israël** - ma. 22 t/m di. 30 juli. Mooi compleet programma met 4* hotels als Ginossar Village en Ramat Rachel - *Met deze reis gaat mee Ds. H. Hofman*

Op onze website kunt u alles over deze reizen lezen. En kijk wat wij allemaal inclusief in de deelnameprijs doen. Geen verrassingen achteraf tijdens de reis, geen administratiekosten, geen reserveringskosten. Ook 's avonds kunt u ons bellen. Tijdens een Israëlreis doet u elke dag vele indrukken op. Daarom zoeken wij goede hotels, zodat u alles nog eens rustig in een mooie hotelkamer kan overdenken, en de volgende dag goed uitgerust het land verder kan verkennen.

Tijdens deze reizen is er ook aandacht voor het werk van het Deputaatschap voor Israël. Verschillende keren hebben we hier al mooie collecten voor gehouden tijdens onze reizen.

Voor vliegreizen moet u wel vroegtijdig boeken! De datums staan bij de reizen vermeld. Hoe eerder u boekt, hoe eerder we vertrekgarantie kunnen geven. Hoe eerder u alvast kan gaan genieten van een onvergetelijke reis naar Israël.

Theologische opleiding in Oost-Europa

Rek.nr. 4618 63 723

t.n.v. Deputaatschap voor Israël
 Postbus 400, 3440 AK Woerden
 Tel.: 0348 489 929
 E-mail: info@boardforisrael.nl

Bel of mail ons voor een actuele presentatie over het werk

Door middel van e-mail kan onderwijs in de gereformeerde leer gegeven worden aan voorgangers van Messiasbelijdende joods-christelijke gemeenten. Daarbij wordt onder andere gebruik gemaakt van Calvijns Instituut. Deze lessen worden afgewisseld met drie seminars per jaar in het kerkgebouw in Zhytomir. Dit onderwijs werkt door in prediking en Bijbelstudies, zo kon reeds opgemerkt worden.

Mogen wij u vragen om dit belangrijke en intensieve werk financieel te steunen en in uw gebed te gedenken?

• Evangelieverkondiging • Lectuurwerk • Diaconale hulpverlening

Een mooi geschenk
bestelmuziek.nu

Begravenisonderneming
De Jongh

Voor een waardige en stijlvolle
verzorging van begravenissen.

Met aandacht voor uw persoonlijke wensen.
In alle rust, vertrouwelijk en met bescheidenheid.

Wij verzorgen alleen begravenissen, door het gehele
land, en zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611154
Waardeburch	0418 - 652039
Werkendam	0183 - 701017
Papendrecht	078 - 6412740

www.begravenisondernemingdejongh.nl

Luxe fotokaarten

voor elke gelegenheid.
Scherpe prijzen voor uw eigen
vereniging en/of goede doel.
www.scheurfotokaarten.nl

Jonge vrouw (25) zoekt woon-
ruimte/kosthuis omg. **Papendrecht**,
3 dagen p.w., 0648038149

Begravenisverzorging Kamsteeg

Waar u ook woont, wij zijn dag en nacht bereikbaar
Wij verzorgen alleen begravenissen

0183 - 44 94 94

Hoofdgraaf 5 - 4281 NM Andel
www.begravenisverzorgingkamsteeg.nl

Werkendam: A.L. Bor, tel. 0183-512859
Bommelerwaard: tel. 06-53 53 33 22
Sliedrecht: R. Mauritz, tel. 0184-785978

Een respect- en stijlvolle
uitvaart is onze zorg

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

**Stolk
Orgels**

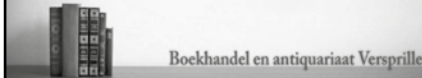
NIEUWERKERK A/D IJSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbenrijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

Jong stel **zoekt woonruimte** in
Ede / Wageningen of omgeving.
Wij roken niet en hebben geen
huisdieren. 06-55597679

in- en verkoop
THEOLOGISCHE BOEKEN
www.boekhandelversprille.nl

Noordweg 11 Krabbendijke.
0113-502004. Maandag gesloten

Vakantiewoning "Haus Irmgard"
Gelegen op de Hunsrück (Duitsland)
± 25 km vanaf de moezel en
± 25 km vanaf de Rijn.
25 slaappleatsen, onderverdeeld in
div. appartementen.
www.hausirmgard.nl 0621291825

Psychologiepraktijk Van Pelt

Behandeling van volwassenen
met psychische problemen

Rozenhof 33-303 • 3311 JT Dordrecht
T 078-2000250 • E info@praktijkvanpelt.nl
www.praktijkvanpelt.nl

0182 - 35 15 20
voor de Krimpenerwaard
Gouda & omstreken

Speksnijder Begravenisverzorging

In alle rust, betrokken, zorgzaam...

Want iedere begravenis is een persoonlijk afscheid!
www.speksnijderbegravenisverzorging.nl

We zijn in dit leven immers **Nooit uitgereformeerd**

€ 12,95

8 lezingen over de Nadere
Reformatie in Zeeland als blijvende
bron van inspiratie
door **prof. dr. W. van 't Spijker e.a.**

Berijming ds. C.J. Meeuse

- Alle 150 psalmen
- Met een aantal gezangen
- Op de bekende melodieën

€ 17,95

Serie Vertellingen bij de Bijbel

Verteld door ds. C.J. Meeuse, met illustraties van Arie v.d. Spek

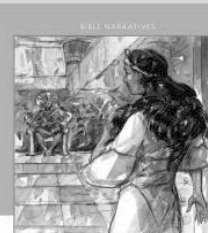
Engelse luisterboeken via onze website. Gezinslicentie € 4,95

Luister **gratis** een hoofdstuk op onze website!

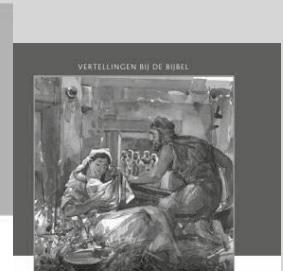
€ 6,95

Toen de hemel openging
De openbaring aan Johannes op Patmos

Queen Esther
The History of Queen Esther and Mordecai

Een Kind is ons geboren
De geboorte van de Heere Jezus

**Ripe
Publishing**

www.ripepublishing.com

Prinses Christinastraat 27
4455 BC Nieuwdorp
Tel. 0113 - 613 740

Oranjelaan 21
8071 LD Nunspeet
Tel. 0341 - 251 351

*Begravenisonderneming
De Kloe*

Delkant 8 | 5311 CJ Gameren
Tel. 0418 - 56 21 74
www.begravenisondernemingdekloe.nl

"Gij zijt mijn Schuilplaats"

- 9 preken van onze
oudpredikanten
ds. Th. van Stuyvenberg, ds H.
Hofman sr. en ds M. Golverdingen
- met historisch overzicht Geref.
Gemeente Waarde - € 14,95

"Zondagboek"

- leer- en werkboek voor kinderen
door mw .M. Nieuwenhuijse-
Thijsen - € 14,95

Uitgaven ten bate van Bouwfonds
GEREF. GEMEENTE WAARDE
Prijzen zijn incl. verzendkosten
Te bestellen bij A.F. Kuzee
0113-502941 of
fam.kuzee@gmail.com

AUTO OVERCOMPLEET?

Verkoop uw auto voor een goede
prijs autoinkooperdam@gmail.com
na 18.00 uur 06-54692458

NIEUW: Philpot beantwoordt 105 actuele
vragen in *Afscheiding en Raadgevingen*,
352p. €22,50; 078-6933783 of bij de boek-
handel. Preken luisteren: hetbraambos.nl

*4^e traditionele
Veluwe*
**Psalm-
zang**

D.V. zaterdagavond
24 november 2012
Oude Kerk te Ede
Aanvang 19.00 uur

Algehele leiding en meditaties:
ds. A. Verschuure

Organist: Martin Weststrate

Collecte t.b.v.: kerkbouw
Geref. Gemeente Scherpenzeel

Toegang GRATIS | CD-opname

Te koop in **Barneveld**, nabij
dorpscentrum en kerken /
scholen: Uitgebouwde, zeer ruime
hoekwoning (2003) op zeer mooie
locatie, met 5 slaapkamers en
in pandige garage.

Info: Bel 06-52807879.
Goed onderhouden instapklaar
3-kamer hoekappartement (2004)
op de begane grond, met terras en
berging. Info: Bel 06-49498621.

Oostvoorne.

Te huur: fraai vakantiehuis gelegen
in het duingebied van Oostvoorne
met 14 slaappleatsen.
Zie www.vakantiehuis-oostvoorne.nl
Info. tel. 06-49994341.

kina
begravenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Voor een zorgzame begeleiding

KOSTER
Begravenisonderneming

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

De HeyZon

voor u/jullie...

Dia/Orgel-presentatie:
**De Veluwe dichtbij/
Natuurbeelden
Orgel improvisaties/
Samenzang**

Rien Mouw - dia's

Pieter Heykoop - Domus concertorgel

**DV dinsdag
27 november**

U kunt deze avond kiezen uit:

Buffet + Avondprogramma:

16.30 Inloop

17.00 Soep-Buffer-Dessert

20.00 Dia/Orgel-presentatie

Prijs € 32,50

(prijs excl. consumpties)

Alleen Avondprogramma:

19.30 Inloop

Dia/Orgel-presentatie

20.00 Dia/Orgel-presentatie

Prijs € 6,-

(prijs excl. consumpties)

Einde avond: ca. 22.00 uur
Aanmelden verplicht via www.deheyzon.nl
Geen internet? **Bel 0113-330350**

PINNEN MOGELIJK

Vol=Vol

DE HEYZON

restaurant & zalencentrum

Jufferswegje 31, 4421 JA Kapelle-Biezeling

2e mogelijkheid D.V. donderdag 13 december

HARKES
Begravenissen

Persoonlijke zorg
voor uw begravenis

Telefoon (0172) 21 21 22

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

Wij verzorgen alleen begravenissen
Dag en nacht bereikbaar - overal te ontbieden

Eredienst aan huis

De verrassende wereld van thuislezers en gezelschapsmensen

**NIEUW
verschenen**

Huib de Vries

Aan belangstelling voor gezelschapsmensen en thuislezers uit het verleden ontbreekt het niet in de gereformeerde gezindte. Maar hoe staat het met hun volgelingen?

Door *Eredienst aan huis* biedt Huib de Vries een unieke inkijk in het leven en denken van (voormalige) thuislezers in de 21^e eeuw.

14,90

Nu in de boekhandel
of op www.debanier.nl

deBanier
uitgeverij

Zorg...
Respect...
Aandacht...
Geen crematies...

Walcheren, Noord- en Zuid-Beveland

Tel. 0118-616012 of 0113-342304

PSYCHOLOGENPRAKTIJK BROUWER

BEHANDELING • BEGELEIDING
ONDERZOEK • ADVIES

Hulpverlening aan kinderen,
jongeren en volwassenen

O.a.: ADHD • angst • burn-out • depressie • faalangst • fobie • gedragsproblemen • identiteitsproblemen • lichamelijke spanningsklachten • negatief zelfbeeld • onzekerheid • opvoedingsproblemen • paniek • piekeren • PDD-NOS • relatieproblemen • slaapproblemen • somberheid • spanning • stress • syndroom van Asperger.

RIDDERKERK
Verlengde Kerkweg
11

BARNEVELD
Wilhelminastraat
14

METEREN
(Geldermaisen)
Dorpsstraat 18

Info en aanmelding via:
Tel: 0180 - 42 69 55
E-mail: info@psychbrouwer.nl
Website: www.psychbrouwer.nl

begrafenisverzorging Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda, Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.
Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

P.N. den Hollander
T. den Hollander
Tel. 010 - 4600509

www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

IS DE DOOP GELIJKTIJDIG DE WEDERGEBOORTE?

De Puriteinen en onze vaders leren anders!

Zie onze website www.svvhed.org
voor informatie of bel 0416-691788.
Voor giften banknr. 5489.87.920

Huwelijksbureau voor Gereformeerde Gezindte.

Voor alleenstaanden die op zoek zijn naar een partner
uit de EIGEN achterban.

Huwelijksbureau voor Gereformeerde Gezindte.

is landelijk werkend.
Voor meer informatie kijkt u op:
www.HvG.nl of belt u 06 130 28 26 0.

Bjanssen Begravenisverzorging

Begravenisverzorging op
de Bevelanden en Tholen

Havikskruid 10, Kapelle
0113-33 09 36

Binnenkamer 11, Tholen
0166-60 73 19

www.begravenisverzorging-janssen.nl

Tom van Hell Fotografie

Bruidsreportages vanaf € 750 incl. album
Familiefotografie 033 2774445
Bedrijfsfotografie. 06 27122967

www.tomvanhell.nl

Uw dealer van

**Johannus
Monarke
Content
Domus**

Ruime keuze uit occasions

In onze beide winkels is een ruim
assortiment bladmuziek aanwezig
(ook klavar)

www.andanteorgels.nl

A. van Ostadelaan 35, Veenendaal
T. 0318 - 50 50 63, E. info@andanteorgels.nl
Oranjestraat 6, Rijssen
T. 0548 - 51 58 66

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. G.J. van Aalst

**Bijdragen van medewerkers en boeken
ter recensie aan:**

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk)
en berichten aan:**

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

**Opgaven kerkdiensten
en beroepingswerk aan:**

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
donderdag** vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk
maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 0,95 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijk-
heid betreffende de inhoud van de advertenties
en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Begrafenisverzorging Tollenaar

Wij verzorgen goed georganiseerde begrafenissen met eerbied, meeleven, en... met oog voor detail.

De laatste wensen brochure "Bevel aan uw huis" is gratis verkrijgbaar.

John Tollenaar
Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen.
(Wij berekenen uiteraard geen km en tunnelkosten)

0115 61 25 54 of 06 18 14 80 08

www.bvtollenaar.nl

Alle nieuwe titels
www.derooboeken.nl

AVONDMAAL-SERVIEZEN

Uit voorraad of naar tekening.

Schoonhovens Silverhuys B.V.
Postbus 35, 2870 AA Schoonhoven,
Telefoon 0182 - 382614.

VAN STAVEREN

Begrafenisverzorging

Sumatrastraat 11
2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Reformatische Psychologenpraktijk Nederland

Identiteitsbewust, Persoonlijk, Vertrouwend, Doelgericht

Wij bieden identiteit bewuste hulp aan **kinderen, jongeren** en **volwassenen** met o.a.:

- Relatieproblemen
- Opvoedingsvragen
- Gedragsproblemen
- Traumatische ervaring(en)
- Gezinsproblemen
- Persoonlijke problematiek (zoals Depressie, Angst, Identiteitsvragen)
- Arbeidsproblemen
- Autisme Spectrum Stoornis

Voor meer informatie of aanmelding:

078 - 69 32 808

Adres: Plantageweg 5, 2951 GN Alblasserdam
info@rpnederland.nl www.rpnederland.nl

PSYCHOSOCIALE ZORG

VERPLEGING

PERSOONLIJKE VERZORGING

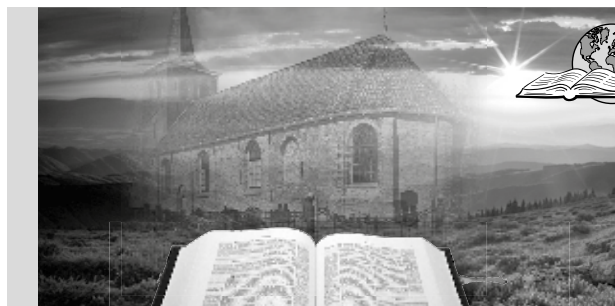
PALLIATIEVE ZORG

MANTELZORGONDERSTEUNING

HULP BIJ HET HUISHOUDEN

Zorglijn: (010) 264 07 77
www.agathos-thuiszorg.nl

Agathos THUISZORG ZORG DIE BIJ U PAST.

gereformeerde
BIJBELSTICHTING

Elke nieuwe donateur
ontvangt een set
met 6 kaarten
van historische
kerkgebouwen als
welkomstgeschenk

Wilt u deze kaarten
ontvangen? Kruis dit aan
op de aanmeldbon.

Statenvertaling ook in de toekomst

Statenvertaling: ook in de toekomst. Dat is het thema van de brochure die momenteel op grote schaal door vrijwilligers wordt verspreid om nieuwe donateurs voor de Gereformeerde Bijbelstichting (GBS) te werven. Al voor € 2,50 per jaar kunt u het werk van de GBS steunen. U ontvangt dan vier maal per jaar ons mooie informatieve blad Standvastig, met daarin ook een speciale rubriek voor de kinderen.

De doelstelling van de GBS? Het verspreiden van Bijbels in nauwgezette vertalingen over de gehele wereld. In ons land zorgt de GBS voor betaalbare Bijbels (al vanaf € 8,-) in de Statenvertaling. Er zijn ook diverse uitvoeringen compleet met de kanttekeningen.

**U hebt de folder nog niet ontvangen?
Of wilt u ons helpen en zich opgeven als donateur?**

Stuur dan de volledig ingevulde bon zonder postzegel naar ons antwoordnummer of geef u op per e-mail.

U kunt e-mailen naar:
j.haalboom@gereformeerdebijbelstichting.nl

Postbus 168
4140 AD Leerdam
T (0345) 61 01 55
info@gereformeerdebijbelstichting.nl

In envelop, zonder postzegel, opsturen naar:
GBS, Afrd. Donateursadmin., Antw.nr. 2809, 4140 WB Leerdam

www.gbs.nl

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!

nieuwbouw • restauratie • overplaatsing • onderhoud

ook voor akoestische
vraagstukken

Neem voor meer informatie
contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

Vereniging van
Organisten der
Gereformeerde
Gemeenten

E.Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begraafenisondernemingtreur.nl
info@begraafenisondernemingtreur.nl

Begraafenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begrafenissen